

UNIVERZITA JANA AMOSE KOMENSKÉHO PRAHA

BAKALÁŘSKÉ KOMBINOVANÉ STUDIUM

2021–2022

BAKALÁŘSKÁ / DIPLOMOVÁ PRÁCE

Petra Kolínská

**Distanční vzdělávání sociálních pracovníků Profesním
institutem na Jahodovce - Vyšší odborné škole sociálně právní**

Praha 2022

Vedoucí bakalářské práce: PhDr. Bohumír Fiala

JAN AMOS KOMENSKY UNIVERSITY PRAGUE

BACHELOR COMBINED (PART TIME) STUDIES

2021–2022

BACHELOR THESIS

Petra Kolínská

**Distance Education of Social Workers by Profesní institut
at Jahodovka - Vyšší odborná škola sociálně právní**

Prague 2022

The Bachelor Thesis Work Supervisor: PhDr. Bohumír Fiala

Prohlášení

Prohlašuji, že předložená bakalářská práce je mým původním autorským dílem, které jsem vypracovala samostatně. Veškerou literaturu a další zdroje, z nichž jsem při zpracování čerpala, v práci řádně cituji a jsou uvedeny v seznamu použitých zdrojů.

Souhlasím s prezenčním zpřístupněním své práce v univerzitní knihovně.

V Praze dne 6. února 2022

Petra Kolínská

Poděkování

Děkuji PhDr. Bohumíru Fialovi, vedoucímu mé bakalářské práce, za jeho vstřícné a odborné vedení, rady a čas, který mi věnoval. Rovněž děkuji Ing. Mgr. Ivetě Turkové, jež mi byla oporou a umožnila mi výzkum v Profesním institutu.

Anotace

Bakalářská práce se věnuje distančnímu vzdělávání sociálních pracovníků v České republice. Teoretická část se zabývá základními pojmy spojenými s distančním vzděláváním a stručným vývojem v České republice. Část práce je věnována porovnání vybraných online platforem, které se mohou využít pro distanční formu vzdělávání a e-learning.

Praktická část se zaměřuje na specifický postup realizace distančních kurzů na Profesním institutu. Vlastní výzkumné šetření bylo realizováno rozhovory a dotazníkovým šetřením. Cílem výzkumu je vytvoření dokumentu „Metodika distanční formy vzdělávání v Profesním institutu Jahodovky“, který systematizuje proces realizace těchto kurzů. Praktická část rovněž obsahuje návrh vzdělávacího programu „Online vzdělávání pro začátečníky“, jenž je zaměřen na zvýšení kompetencí potřebných pro kvalitní účast na online kurzu.

Klíčová slova

Distanční vzdělávání, e-learning, online kurz, Profesní institut, vzdělávací program, vzdělávání sociálních pracovníků.

Annotation

The bachelor thesis deals with distance education of social workers in the Czech Republic. The theoretical part covers the basic concepts connected to distance education and its brief evolution in the Czech Republic. A part of this work deals with comparison of selected online platforms, which can be used for distance education and e-learning.

The empirical part deals with specific realization of distance courses by Profesní institut. Research investigation is realized by interviews and questionnaires. The aim of research is to create a document “Methodology of distance education by Profesní institut at Jahodovka”, which will systemize the process of realization these courses. The empirical part also includes design of educational program “Online education for beginners”, which is focused on increasing competences needed for quality attendance in online courses.

Keywords

Distance education, e-learning, education of social workers, educational program, online course, Profesní institut.

ÚVOD.....	10
TEORETICKÁ ČÁST.....	12
1 VZDĚLÁVÁNÍ SOCIÁLNÍCH PRACOVNÍKŮ V ČR.....	12
1.1 Povinnost dalšího vzdělávání u profese sociálního pracovníka.....	12
1.2 Možnosti dalšího vzdělávání pro sociální pracovníky.....	13
2 HISTORIE A SOUČASNOST DISTANČNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ DOSPĚLÝCH V ČR.....	14
2.1 Distanční vzdělávání.....	14
2.2 Jaké pojmy jsou pro nás důležité	15
2.2.1 Distanční vzdělávání	15
2.2.2 Synchronní a asynchronní forma distančního vzdělávání.....	16
2.2.3 ICT	18
2.2.4 E-learning.....	18
2.2.5 Webinář.....	18
2.3 Výhody a nevýhody e-learningu.....	19
2.4 Stručný vývoj distančního vzdělávání	20
2.5 Covid-19 a rozvoj distančního vzdělávání.....	21
2.6 MPSV – povinnosti a podmínky realizace distančních kurzů akreditovanými vzdělávacími institucemi	24
3 SPECIFIKA VYBRANÝCH ONLINE PROSTŘEDÍ.....	25
3.1 Porovnání vybraných online prostředí.....	25
3.1.1 Online schůzka v Microsoft Teams.....	25
3.1.2 Google Meet.....	26
3.1.3 ZOOM.....	27
3.1.4 Skype.....	28
4 PROFESNÍ INSTITUT	30
PRAKTICKÁ ČÁST	31
5 VOLBA VÝZKUMNÉ STRATEGIE	31
5.1 Cíle a výzkumné otázky.....	31
5.2 Metoda šetření a cílová skupina výzkumu.....	32
5.2.1 První část výzkumu.....	32

5.2.2	Druhá fáze výzkumu	33
5.3	Vyhodnocení a analýza výsledků výzkumu.....	34
5.4	Vyhodnocení dotazníkového šetření.....	34
5.5	Zodpovězení výzkumných otázek	46
6	DISTANČNÍ FORMA VZDĚLÁVÁNÍ V PROFESNÍM INSTITUTU JAHODOVKY - VYŠŠÍ ODBORNÉ ŠKOLY SOCIÁLNĚ PRÁVNÍ.....	51
6.1	Využití distanční formy vzdělávání v Profesním Institutu při Jahodovce - Vyšší odborné škole sociálně právní.....	51
6.2	Metodika distanční formy vzdělávání v Profesním institutu Jahodovky.....	52
6.2.1	Zvolené online prostředí	52
6.2.2	Prezenční listina v on-line prostředí.....	54
6.2.3	Testovací připojení před kurzem.....	55
6.2.4	Distanční vzdělávání a témata kurzů ne/vhodná pro danou formu	55
6.2.5	Lektor a tipy pro distanční formu kurzu	56
7	NÁVRH VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU ZAMĚŘENÉHO NA ZVÝŠENÍ KOMPETENCÍ POTŘEBNÝCH PRO EFEKTIVNÍ ÚČAST NA ONLINE VZDĚLÁVÁNÍ.....	58
7.1	Postup tvorby vzdělávacího programu	59
7.2	Forma vzdělávacího programu	60
7.3	Počet účastníků vzdělávacího programu.....	60
7.4	Ověření znalostí a kvality vzdělávacího programu.....	60
7.5	Kalkulace vzdělávacího programu.....	60
7.6	Cíle vzdělávacího programu	61
8	NÁVRH VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU.....	62
8.1	Základní údaje o vzdělávacím programu.....	62
8.2	Anotace	62
8.3	Cílové kompetence – profil absolventa	63
8.4	Harmonogram kurzu	63
9	REALIZACE VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU.....	66
9.1	Dotazníkové šetření a jeho vyhodnocení	66
	ZÁVĚR	68

SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ.....	71
SEZNAM ZKRATEK	75
SEZNAM PŘÍLOH.....	76

ÚVOD

Celý svět se v posledních dvou letech potýká s problémy spojenými s pandemií covid-19. Pandemie měla (a stále má) za následek nejen mnoho úmrtí, ale i úpadek organizací a firem, které se nemohly nebo nedokázaly přizpůsobit rychle se měnícím opatřením, jež měla šíření zmíněné nemoci zamezit. Téměř ze dne na den se nespočet osob začal učit využívat moderní technologie na (mnohem) vyšší úrovni, než jak byl doposud zvyklý, a to jak v životě osobním, tak i profesním. Díky zvýšenému využívání těchto technologií a jejich zařazení do běžného života nás všech, jsme se velice rychle posunuli v této sféře kupředu. Dokázali jsme reagovat na nutnou a často bolestivou sociální izolaci využitím aplikací, nabízejících velice kvalitní živý online přenos obrazu i zvuku, zvýšilo se využívání bezkontaktních plateb, online registrací a rezervací (k lékaři, na úřad, nebo do portálů nabízející sledování filmů a seriálů, a podobně) a mnoho dalšího.

Ve sféře vzdělávání (nejen žáků a studentů, ale i dospělých a seniorů) nastaly změny, které jejich účastníky zapojily do moderního digitálního světa – žáci, studenti, ale i jejich rodiče, pedagogové a lektoři byli nuceni přejít s výukou do distanční formy. Stejně tak mnoho vzdělávacích institucí pro další vzdělávání dospělých buď přesouvalo své kurzy a semináře na dobu, kdy opatření dovolí jejich konání v prezenční formě, nebo se rozhodlo pro vyzkoušení distanční formy.

Profesní institut (vzdělávací instituce při Jahodovce - Vyšší odborné škole sociálně právní), který poskytuje vzdělávací kurzy profesím, u nichž je zákonem dána povinnost dalšího vzdělávání, reagoval na tuto situaci podobně, jakožto další vzdělávací organizace, a to pokusem o překlopení svých akreditovaných programů do distanční formy vzdělávání. Časem si Profesní institut vytvořil svou vlastní (avšak pouze intuitivní, neustálenou) metodiku, jejíž popis je jedním z cílů této práce. Metodika bude zpracována v praktické části bakalářské práce na základě rozhovoru s vedoucí této vzdělávací instituce, vybraných lektorů kurzu určeného pro sociální pracovníky a rovněž na základě navazujícího dotazníkového šetření mezi účastníky těchto kurzů.

I když již mnoho účastníků vzdělávacích programů moderní technologie potřebné pro účast na těchto kurzech dostatečně ovládá, stále se setkáváme se strachem a s častými rozpaky, které zájemcům o vzdělávací programy často jejich účast nejen

znepříjemňují, ale leckdy i znemožňují. Na základě dlouhodobé komunikace s těmito zájemci i účastníky, a sledování opakujících se vzorců chování, které snižují efektivitu účasti na kurzu v distanční formě, se autorka rozhodla navrhnout vzdělávací program, který si klade za cíl zvýšit kompetence potřebné pro distanční vzdělávání u osob, které se touto formou chtějí, nebo musejí vzdělávat a často se distančního vzdělávání z různých příčin obávají. Může se jednat i o rodiče dětí na distanční výuce, kteří chtějí lépe rozumět průběhu distanční výuky v určité platformě pro online výuku. Motivace autorky pro tvorbu tohoto programu vznikla v době, kdy se Profesní institut rozhodl využít distanční formy vzdělávání, přestože s ní měli zaměstnanci minimální zkušenosti. Autorka práce se rozhodla pro samostatné učení a nácvik dovedností, aby pochopila, jak jednotlivé platformy pro online přenosy fungují, co nabízí a jaká mohou být jejich úskalí. Tím zvýšila své uplatnění v Profesním institutu a mohla pomáhat při realizaci kurzů v distanční formě, což je pro ni velká zkušenost. Ráda by tvorbou vzdělávacího programu předala dál své zkušenosti ve srozumitelné formě a současně zvýšila své organizační a lektorské dovednosti.

V teoretické části této práce se čtenář seznámí s historií vývoje distančního vzdělávání dospělých na území ČR a s aktuálními trendy v platformách umožňující realizaci kurzů a seminářů v distanční formě. Důraz bude věnován na porovnání vybraných platforem nebo aplikací. Vzhledem k tomu, že je tato práce zaměřena na vzdělávání specifické skupiny osob, a to sociálních pracovníků, zastavíme si i u zákonů, které pracovníkům v dané profesi povinnost celoživotně se vzdělávat přímo ukládají. Na konci teoretické části si stručně představíme Profesní institut, na jehož činnost je zaměřená výzkumná část práce.

TEORETICKÁ ČÁST

1 VZDĚLÁVÁNÍ SOCIÁLNÍCH PRACOVNÍKŮ V ČR

1.1 Povinnost dalšího vzdělávání u profese sociálního pracovníka

Povinnost dalšího vzdělávání je sociálním pracovníkům a jejich zaměstnavatelům dána výslovně zákonem č. 108/2006 Sb., o sociálních službách. Jedná se konkrétně o § 111 (1): *„Zaměstnavatel je povinen zabezpečit sociálnímu pracovníku další vzdělávání v rozsahu nejméně 24 hodin za kalendářní rok, kterým si obnovuje, upevňuje a doplňuje kvalifikaci. Pokud pracovní poměr sociálního pracovníka u téhož zaměstnavatele netrvá celý kalendářní rok, činí rozsah dalšího vzdělávání jednu dvanáctinu částky rozsahu uvedeného ve větě první za každý kalendářní měsíc trvání pracovního poměru. V případě nepřítomnosti v práci v rozsahu delším, než jeden kalendářní měsíc se rozsah dalšího vzdělávání krátí o jednu dvanáctinu celkové částky rozsahu. Povinnost zabezpečení dalšího vzdělávání se nevztahuje na zaměstnance ve zkušební době. [...]“¹*

Z tohoto zákona vyplývá, že sociální pracovník má povinnost dalšího vzdělávání v uvedeném rozsahu, tedy alespoň 24 hodin ročně. Jednodenní kurzy pro sociální pracovníky jsou zpravidla v rozsahu šesti až osmi výukových hodin (jedna výuková hodina má délku 45 minut). Pokud má být kurz sociálnímu pracovníkovi uznán jako doplnění, obnovení či prohloubení kvalifikace dle výše uvedeného zákona, musí být tento vzdělávací program akreditovaný MPSV (Ministerstvo práce a sociálních věcí).

Dalším vzděláváním rozumíme takové vzdělávání sociálního pracovníka, které probíhá po získání potřebné kvalifikace pro výkon jeho profese (v tomto případě mluvíme minimálně o řádném zakončení vyššího odborného studia v oboru sociální práce a podobně) a tedy po prvním vstupu do jeho profese.²

¹ AION CS. *Zákon 108/2006 Sb. o sociálních službách* [online]. © 2010–2022 [cit. 2021-12-26]. Dostupné z: <https://1url.cz/2tIOT>

² NÚV. *Další vzdělávání* [online]. © 2021–2022 [cit. 2021-12-26]. Dostupné z: <http://www.nuv.cz/t/dv>

1.2 Možnosti dalšího vzdělávání pro sociální pracovníky

Zákon 108/2006 Sb. o sociálních službách dále rozvádí i způsoby, jakými se sociální pracovník může v rámci své profese vzdělávat. Může jít nejen o účast na školicích akcích a akreditovaných kurzech nebo profesně zaměřených konferencích, ale i o odbornou stáž nebo o specializační vzdělávání navazující na odbornou způsobilost (realizovaných na vysokých nebo vyšších odborných školách). Ve většině uvedených případů se pro uznání tohoto vzdělávání dokládá certifikát o účasti na akreditovaném programu.³

Institucí, nabízející další vzdělávání sociálních pracovníků, je v dnešní době mnoho. Kurz si může zvolit sám sociální pracovník, nebo jej na konkrétní program může vyslat přímo zaměstnavatel. Služby a úřady rovněž využívají takzvané kurzy na zakázku – lektor nebo vzdělávací instituce realizuje program pro větší skupinu sociálních pracovníků z jednoho zařízení přímo v prostorách jejich daného zařízení. Tento typ vzdělávání bývá pro zařízení (tedy objednavatele) finančně méně náročnější a praktičtější pro splnění uvedených minimálních 24 hodin povinného dalšího vzdělávání svých zaměstnanců.

³ AION CS. *Zákon 108/2006 Sb. o sociálních službách* [online]. © 2010–2022 [cit. 2021-12-26]. Dostupné z: <https://1url.cz/2tIOT>

2 HISTORIE A SOUČASNOST DISTANČNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ DOSPĚLÝCH V ČR

2.1 Distanční vzdělávání

Distanční vzdělávání má své místo v ČR již mnoho let, samozřejmě v posledních dvou letech využití této formy ve vzdělávání prudce vzrostlo. Ve sféře vzdělávání dospělých je distanční forma vysoce efektivní, ať mluvíme o studiu v době mateřské dovolené, o zvyšování kvalifikace nebo při rekvalifikaci, o zájmovém studiu, nebo o obnově vědomostí po delším čase od ukončení studia.⁴

Vzdělávání (žáků, studentů i dospělých) prochází inovací (změny cílů, obsahu, struktury nebo rozsahu vzdělávání⁵), nejen v závislosti na pokroku – aktuálně používané technologie jsou pro vzdělávání připravené již dlouho. Až aktuální doba, kdy byl s účinností od 11. března 2020 vyhlášen zákaz osobní přítomnosti žáků a studentů na všech typech škol⁶ a zákaz dalších vzdělávacích akcí apod., ukázala výhody využití distanční formy vzdělávání a s tím i četnější využívání dané formy v době, kdy je možné vzdělávání realizovat prezenčně (se zaměřením na vzdělávací akce pro dospělé – vzdělávání žáků a studentů je aktuální prioritou a jejich osobní přítomnost se znova nezakazuje, využití distanční formy je ve školách možné jen ve velice ojedinělých případech).

Dříve, než stručně shrneme historii distančního vzdělávání v ČR a porovnáme vybraná online prostředí, vysvětleme si důležité pojmy užití v této práci a zaměříme se na výhody a nevýhody e-learningu.

⁴ ZLÁMALOVÁ, H. *Distanční vzdělávání a e-learning: Učební text pro distanční studium* [online]. Praha: Univerzita Jana Amose Komenského Praha, 2006. s. 15–16. [cit. 2021-10-21]. Dostupné z: <https://1url.cz/HK9Rn>

⁵ BAREŠOVÁ, Andrea. *E-learning ve vzdělávání dospělých*. Praha: 1. VOX, 2011, s. 158. ISBN 978-80-87480-00-7.

⁶ MZČR. *Mimořádné opatření Č. j.: MZDR 10676/2020-1/MIN/KAN* [online]. 10. 3. 2020 [cit. 2022-01-06]. Dostupné z: <https://1url.cz/IK9at>

2.2 Jaké pojmy jsou pro nás důležité

2.2.1 Distanční vzdělávání

Tento pojem nemá jedinou definici, nicméně autoři často využívají definici Národního centra distančního vzdělávání, jenž jej charakterizuje jako „*multimediální formu řízeného samostatného studia, v němž jsou vzdělavatelé (pedagogové) v průběhu vzdělávacího procesu trvale nebo převážně fyzicky odděleni od vzdělávaných (studujících)*.“⁷ (srov. s ZLÁMALOVÁ⁸). Vymeze si tedy pro naše záměry distanční formu jako takovou formu vzdělávání, kdy je účastník kurzu od lektora fyzicky oddělen (v závislosti na užší specifikaci mohou být odděleni i v čase, vysvětlíme si později). Taková forma dává studujícímu vyšší volnost, ale i zodpovědnost při studiu.

Distanční forma vzdělávání je jedna ze tří základních forem studia:

- a) Distanční forma – vysvětlena výše;
- b) Prezenční forma – forma výuky, při které jsou lektor i účastník kurzu fyzicky přítomni ve stejném čase na jednom místě;
- c) Kombinovaná forma – kombinace předchozích forem – účastník část kurzu absolvuje distančně (samostudiem, nebo online) a část kurzu je fyzicky přítomen (na příklad praktické nácviky).

⁷ BAREŠOVÁ, A. E-learning ve vzdělávání dospělých. Praha: 1. VOX, 2011, s. 145. ISBN 978-80-87480-00-7.

⁸ ZLÁMALOVÁ, H. *Distanční vzdělávání a e-learning: Učební text pro distanční studium* [online]. Praha: Univerzita Jana Amose Komenského Praha, 2006. s. 11. [cit. 2021-10-21]. Dostupné z: <https://1url.cz/HK9Rn>

2.2.2 Synchronní a asynchronní forma distančního vzdělávání

a) Synchronní forma:

„Výuka, která probíhá v předem naplánovaném reálném čase. Vyznačuje se především živou, on-line komunikací prostřednictvím například videokonferencí.“⁹ Tato forma je velice jednoduchá pro splnění podmínek jednodenních akreditovaných kurzů – účastník získává osvědčení za svou přítomnost. Tato forma se však jeví náročnější nejen pro účastníky kurzu, ale i pro lektory – tato forma vyžaduje, aby obě strany měly klidné prostředí, ve kterém se mohou na obsah kurzu soustředit.

„Příklady synchronní komunikace:

- on-line kurzy;
- audio/video konference;
- internetové telefonování (např. Skype);
- virtuální třída;
- chat.“¹⁰

b) Asynchronní forma

„Asynchronní vzdělávání je skutečné vzdělávání kdekoliv a kdykoliv. Studující studuje, kdy chce a není na nikom a na ničem závislý.“¹¹ Tato forma se ukazuje jako vhodnější, než forma synchronní – v asynchronní formě se účastník učí dle vlastního tempa, může se vzdělávat v čase, ve kterém mu to vyhovuje, ale současně má možnost

⁹ KOSTKOVÁ, R. *Multimediální vzdělávací prostředí a jeho využití v praxi* [online]. Brno, 2021, s. 16 [cit. 2021-10-21]. Diplomová práce. Masarykova univerzita, Pedagogická fakulta. Vedoucí diplomové práce: Barbora Vacková. Dostupné z: <https://1url.cz/0K9R8>

¹⁰ BAREŠOVÁ, A. *E-learning ve vzdělávání dospělých*. Praha: 1. VOX, 2011, s. 136. ISBN 978-80-87480-00-7.

¹¹ Tamtéž, s. 36.

konzultovat s lektorem (tutorem) své dotazy. Za předpokladu, že je studující zodpovědný, jeví se tato forma jako velice efektivní.¹²

„Příklady asynchronní komunikace:

- samostudijní kurzy na internetu/intranetu;
- výukové CD-Romy;
- výukové videokazety či audiokazety;
- studium webových prezentací;
- e-mail;
- diskuzní fóra.“¹³

Pro tuto bakalářskou práci se budeme orientovat na formu synchronní, která se u vzdělávání sociálních pracovníků s ohledem na akreditaci užívá nejčastěji (jednodušší překlopení do distanční formy, bez práce navíc pro lektora a málo práce pro realizátora). Jedním z úskalí využití asynchronní formy pro akreditovaný kurz je získání certifikátu. V synchronní formě získává účastník certifikát pouze za svou přítomnost ve výuce. V asynchronní formě musí účastník plnit úkoly, na kterých získání certifikátu může selhat (účastník tedy nedokončí kurz, nezíská certifikát, hodiny se mu tedy nebudou počítat do povinného dalšího vzdělávání, přestože kurz zaměstnavatel uhradil).

¹² KOSTKOVÁ, R. *Multimediální vzdělávací prostředí a jeho využití v praxi* [online]. Brno, 2021, s. 17 [cit. 2021-10-21]. Diplomová práce. Masarykova univerzita, Pedagogická fakulta. Vedoucí diplomové práce: Barbora Vacková. Dostupné z: <https://1url.cz/0K9R8>

¹³ BAREŠOVÁ, A. *E-learning ve vzdělávání dospělých*. Praha: 1. VOX, 2011, s. 36. ISBN 978-80-87480-00-7.

2.2.3 ICT

Jednoduše řečeno, zkratka ICT znamená informační a komunikační technologie (anglicky Information and Communication Technologies)¹⁴ – tento pojem nezahrnuje pouze technologie, ale i s nimi spojené procesy, aktivity nebo systémy (počítač, chytrý telefon, operační systém, internetový vyhledávač, tiskárna, textový dokument, práce s informacemi a další).

2.2.4 E-learning

Pro pojem e-learning existuje více vymezení, můžeme jej chápat jako systém, proces nebo i prostředek či zdroj informací¹⁵. Vymežeme si tedy pojem pro tuto práci následovně: *„vzdělávání, které je podporované moderními technologiemi a je realizováno prostřednictvím počítačové sítě.“*¹⁶

2.2.5 Webinář

*„Webinář je prakticky on-line verze učebny, kde je možné pořádat přednášku [...]“*¹⁷ Můžeme se rovněž setkat s pojmem webseminář, jehož vysvětlení je totožné. Někteří autoři charakterizují webinář jako krátký seminář, trvající maximálně hodinu,

¹⁴IT SLOVNÍK. *Zkratka ICT* [online]. © 2008–2021 [cit. 2022-01-10]. Dostupné z: <https://it-slovník.cz/pojem/ict>

¹⁵ BAREŠOVÁ, A. *E-learning ve vzdělávání dospělých*. Praha: 1. VOX, 2011, s. 31. ISBN 978-80-87480-00-7.

¹⁶ ČERNÝ, M. *Webináře ve vzdělávání: pedagogické a didaktické aspekty*. Brno: Flow, 2015, s. 11. ISBN 978-80-88123-04-0.

¹⁷ KOSTKOVÁ, R. *Multimediální vzdělávací prostředí a jeho využití v praxi* [online]. Brno, 2021, s. 64 [cit. 2021-10-21]. Diplomová práce. Masarykova univerzita, Pedagogická fakulta. Vedoucí diplomové práce: Barbora Vacková. Dostupné z: <https://1url.cz/0K9R8>

avšak v praxi se setkáváme s delšími přednáškami a semináři v online prostředí (i 8 výukových hodin), přičemž stále hovoříme o webináři.

2.3 Výhody a nevýhody e-learningu

a) Výhody e-learningu

- časová úspora (není nutnost dojíždět na místo výuky);
- finanční úspora (pronájem místnosti, tištěné materiály, občerstvení a podobně);
- možnost setkání osob z různých států;
- pořízení záznamu a jeho další šíření nebo sdílení s dalšími institucemi;¹⁸
- možná účast i při nemoci, rizikovém těhotenství nebo jiné překážce;
- menší kontrola účastníka lektorem;
- možnost se vzdělávat i za předpokladu, že jsou z důvodu vládních opatření akce tohoto typu zakázány.

b) Nevýhody e-learningu

- lektorovi chybí kontrola nad účastníky;
- v případě více členů kolem účastníka se není možné plně soustředit na výuku;¹⁹
- takzvaný technostres (obava z práce s ICT);
- pro kvalitní výuku je potřeba navíc ICT podpora;²⁰

¹⁸ ČERNÝ, M. *Webináře ve vzdělávání: pedagogické a didaktické aspekty*. Brno: Flow, 2015, s. 53–54. ISBN 978-80-88123-04-0.

¹⁹ KOSTKOVÁ, R. *Multimediální vzdělávací prostředí a jeho využití v praxi* [online]. Brno, 2021, s. 18–19 [cit. 2021-10-21]. Diplomová práce. Masarykova univerzita, Pedagogická fakulta. Vedoucí diplomové práce: Barbora Vacková. Dostupné z: <https://1url.cz/0K9R8>

²⁰ ČERNÝ, M. *Webináře ve vzdělávání: pedagogické a didaktické aspekty*. Brno: Flow, 2015, s. 51–52. ISBN 978-80-88123-04-0.

- nutná potřebná technika – v případě lektora kvalitní PC (osobní počítač) nebo notebook, kamera a mikrofon);²¹
- lektor musí zapojovat vhodné aktivizační techniky pro udržení pozornosti účastníků,²² tyto techniky jsou zde potřebné pravděpodobně více, než při prezenční formě kurzu;
- v případě dlouhodobějšího kurzu můžeme zde zařadit izolaci od lektorů a spoluúčastníků;²³
- nevhodné pro určitá témata (na příklad téma paliativní péče, které je velice citlivé).

2.4 Stručný vývoj distančního vzdělávání

Distanční vzdělávání se využívalo ve světě i v ČR dříve, než jsme začali používat ICT – probíhalo formou dopisování (korespondenční kurzy). Samozřejmě vznik internetu a rozšíření osobních počítačů nám byl v distančním vzdělávání velkým přínosem. V ČR docházelo k rozmachu distančního vzdělávání v době, kdy kombinované obory musely na vysokých školách z určité části probíhat v distanční formě.²⁴

Unitutor – to je název prvního českého vyučovacího automatu (sestrojený v 60. letech 20. století), který vykládal látku na svých stránkách, jež končily kontrolní otázkou. Vyučovací automaty se však neujaly, ale na ně navázaly programy v osobních počítačích. Samozřejmě ani tato forma se nevyhnula kritice. Později tyto programy byly

²¹ ČERNÝ, M. *Webináře ve vzdělávání: pedagogické a didaktické aspekty*. Brno: Flow, 2015, s. 61. ISBN 978-80-88123-04-0.

²² Tamtéž, s. 64.

²³ ČERNÝ, M. a kol. *Distanční vzdělávání pro učitele*. Brno: Flow, 2015, s. 49–50. ISBN 978-80-905480-7-7.

²⁴ Tamtéž, s. 41.

doplněny o umělou inteligenci. Programy nám nabídly výklad a procvičování látky, z nichž se sestavily lekce a později vznikly celé kurzy.²⁵

V 80. letech nastupuje teorie o vrozené potřebě sebevzdělávání, není tedy třeba okamžité zpětné vazby, ale je kladen důraz na motivaci ke studiu – je tedy třeba vytvořit pro studující vhodné podmínky. Vznikají tedy takzvané hypertextové aplikace, které však nejsou moc zábavné a nejsou ani motivující k samostudiu, přestože se tyto aplikace jeví jako efektivnější než tištěný materiál. Později se i tyto aplikace vylepšují, přidávají se multimediální prvky a nové produkty jsou nazývána hypermédiá. Nastupuje využívání elektronických knih a CD-ROMů (někteří již v této fázi mluví o e-learningu).

Vědecké týmy v 90. letech posouvají výukové systémy dál – využívají další prostředky pro motivaci studujících. Programy jsou doplněny o animace, zvuk a jsou proto zábavnější. Ve 20. a 21. století již dochází na školách k převodu tištěných materiálů na místní síť a multimediální zdroje.²⁶

V tomto období se zvyšuje ICT gramotnost studentů. Přestože jsou výukové programy velice kvalitní, chybí socializační faktor (komunikace s učitelem, lektorem), ten se však později zlepšuje díky rozvoji e-mailu. Aktuálně je distanční vzdělávání a jeho metody široce rozšířeno, a to nejen ve formálním školství, ale i mimo něj.²⁷

2.5 Covid-19 a rozvoj distančního vzdělávání

Ve stručnosti si připomeňme, důležité změny ve vládních opatřeních²⁸, jež souvisejí se vzděláváním sociálních pracovníků:

²⁵ BAREŠOVÁ, A. *E-learning ve vzdělávání dospělých*. Praha: 1. VOX, 2011, s. 25–26. ISBN 978-80-87480-00-7.

²⁶ Tamtéž, s. 26–27.

²⁷ ČERNÝ, M. a kol. *Distanční vzdělávání pro učitele*. Brno: Flow, 2015, s. 41. ISBN 978-80-905480-7-7.

²⁸ ASOCIACE INSTITUCÍ VZDĚLÁVÁNÍ DOSPĚLÝCH. *Andragogika v praxi* [online]. 2020, č. 26, s. 16–17 [cit. 2022-01-17]. ISSN 2336-5145. Dostupné z: <https://lurl.cz/nK9Ry>

12. březen 2020: Vyhlášení nouzového stavu na území ČR a přijetí krizového opatření a z toho vycházející zákaz konání vzdělávacích akcí s přítomností nad 30 osob²⁹. Společně se strachem obyvatelstva (a tedy i účastníků kurzů) z nákazy nemocí SARS CoV-2 se ruší vzdělávací akce na neurčito. MPSV proto dne 8. května 2020 vydává rozhodnutí o možnosti konat akreditované vzdělávací programy v distanční formě a specifikuje podmínky této realizace³⁰. Některé vzdělávací instituce rychle na danou událost reagují a překlápí díky tomuto rozhodnutí své prezenční kurzy do distanční formy.

11. květen 2020: Možnost obnovit vzdělávací akce s účastí do 100 osob³¹. Některé vzdělávací instituce obnovují prezenční kurzy. Jiné zůstávají u online kurzů a některé využívají obou forem.

Září 2020: Postupně dochází ke zpřísnování hygienických pravidel pro konání vzdělávacích akcí.

Říjen 2020: Na území ČR dochází znovu k vyhlášení nouzového stavu a k zákazu konání vzdělávacích akcí v počtu vyšším než 6 osob³². Vzdělávací instituce opět přecházejí do plné distanční formy nebo kurzy přesunují na pozdější termíny.

V dalších měsících dochází k prodlužování nouzového stavu a s tím spojenými zákazy, nouzový stav je ukončen 16. května 2021. Od 24. května 2021 je možné konat vzdělávací akce v prezenční formě při maximálním počtu 50 osob uvnitř zařízení, a dodržení dalších opatření³³. V průběhu dalších měsíců dochází k rozvolnění opatření,

²⁹ AION CS. *Usnesení č. 72/2020 Sb.* [online]. © 2010–2022 [cit. 2020-01-26]. Dostupné z: <https://1url.cz/PK9ar>

³⁰ AKRIS MPSV. *Realizace akreditovaných kurzů distanční formou on-line v době vládních opatření z důvodu nouzového stavu v České republice* [online]. © 2022 [cit. 2022-01-17]. Dostupné z: <https://1url.cz/cK9RA>

³¹ AION CS. *Usnesení č. 223/2020 Sb.* [online]. © 2010–2022 [cit. 2022-01-26]. Dostupné z: <https://1url.cz/hK9az>

³² AION CS. *Usnesení č. 162/2020 Sb.* [online]. © 2010–2022 [cit. 2022-01-26]. Dostupné z: <https://1url.cz/tK9aM>

³³ MVČR. *Mimořádné opatření Č. j.: MZDR 14601/2021-13/MIN/KAN* [online]. © 2021 [cit. 2022-01-26]. Dostupné z: <https://1url.cz/BK5nn>

některým institucím se osvědčilo využívání online formy, a proto nadále realizují kurzy v distanční podobě.

26. listopad 2021: Dochází opět k vyhlášení nouzového stavu na území ČR a vyhláší se takzvaná kontrola OTN (očkování, test, nemoc) a později ON (očkování, nemoc), čímž je realizátorům vzdělávacích akcí uložena povinnost kontroly účastníků, zda splňují podmínky pro vstup na akci. Jednou z podmínek je dokončené očkování proti SARS CoV-2, prodělaná nemoc, nebo otestování (dle platných pravidel). Tato povinnost neplatí v případě, že se vzdělávací akce neúčastní více než 20 osob najednou³⁴. Vzdělávací instituce buď snižují počty účastníků v jednom vzdělávacím programu, přecházejí do online formy (případně v ní nadále pokračují), nebo kontaktují své zájemce o kurzy ohledně nového opatření. Toto opatření je platné i k dnešnímu dni (31. leden 2022).

Lektoři mají v tuto chvíli téměř dva roky zkušeností s online vzděláváním (zaměřujeme-li se na ty lektory, kteří do vyhlášení prvního nouzového stavu zkušenost s touto formou neměli), někteří jsou zvyklí na obsluhu ICT realizátorem kurzu a jiní si nacházejí vlastní cesty, prostředky a platformy pro online vzdělávání. Někteří z lektorů našli v této formě vzdělávání určitá pozitiva a tuto formu volí pro své kurzy, i když to není v rozporu s aktuálním opatřením. Jsou ale i lektori, kteří nadále online formu svých kurzů přechávají jako „nutné zlo“ a těší se, až budou moci své účastníky uvítat v prezenční formě kurzu.³⁵

³⁴ AION CS. *Usnesení č. 435/2021 Sb.* [online]. © 2010–2022 [cit. 2022-01-26]. Dostupné z: <https://1url.cz/OK9aK>

³⁵ FIREMNÍ VZDĚLÁVÁNÍ. *Firemní vzdělávání* [online]. 2020, duben 2020, s. 6 [cit. 2022-01-17]. ISSN 2533-6479. Dostupné z: <https://1url.cz/tK56Q>

2.6 MPSV – povinnosti a podmínky realizace distančních kurzů akreditovanými vzdělávacími institucemi

Povinnost dalšího vzdělávání je povinná i nadále, nehledě na vládní opatření v souvislosti s nemocí SARS-CoV-2. Jak bylo uvedeno výše, k dnešnímu dni (27. leden 2022) stále platí možnost konat vzdělávací akce bez kontroly platného očkování nebo prodělání nemoci pouze za předpokladu, že se akce účastní maximálně 20 osob.

Dříve MPSV vydávalo pravidelné aktuality ve vztahu k vládním opatřením, v nichž se (ve stručnosti) prodlužovala možnost konat akreditované prezenční vzdělávací programy v online formě bez nutnosti žádat o schválení, avšak za dodržení určitých podmínek. Dne 2. září 2021 vydalo MPSV informaci, že kurzy akreditované v prezenční formě, jejichž žádosti byly podány do 31. prosince 2021, je možné realizovat v distanční formě po dobu celé platnosti dané akreditace (tedy 4 roky od schválení a udělení akreditace), opět za dodržení specifikovaných podmínek a nehledě na aktuální vládní opatření.³⁶

³⁶ AKRIS MPSV. *Doplnění stanoviska k realizaci programů dalšího vzdělávání pro sociální pracovníky a pracovníky v sociálních službách v roce 2021 on-line formou ze dne 3. 8. 2021* [online]. © 2022 [cit. 2022-01-17]. Dostupné z: <https://1url.cz/NK9Rm>

3 SPECIFIKA VYBRANÝCH ONLINE PROSTŘEDÍ

Platformem a aplikací využitelných pro distanční formu vzdělávání je v dnešní době mnoho. V posledních dvou letech v rámci zvýšeného počtu uživatelů došlo k jejich rychlému vývoji, které v ČR reagují především na výuku žáků a studentů, pořádání konferencí, potřebnou komunikaci mezi zaměstnanci při práci z domova, a v neposlední řadě na vzdělávání dospělých. Některé vzdělávací organizace mají vyvinutý vlastní LMS (Learning Management System) nebo platformu pro své vzdělávání v distanční formě, jiné organizace zvolily z již nabízených a široce známých platform.

Níže si porovnáme vybrané aplikace, u nichž se zaměříme pouze na prostředí pro synchronní distanční formu vzdělávání a v porovnání budeme sledovat funkce, které jsou důležité pro realizaci akreditovaného vzdělávacího kurzu. Uvedené platformy autorka sama vyzkoušela, pro porovnání využila „*Srovnávací tabulku vybraných online nástrojů pro výuku*“.³⁷ Funkce vybraných platform jsou platné k 17. lednu 2022.

3.1 Porovnání vybraných online prostředí

3.1.1 Online schůzka v Microsoft Teams

Microsoft Teams je platforma od společnosti Microsoft Corporation, která je využívána nejen jednotlivci, ale i jako společné prostředí pro školy a firmy. Online schůzka je jedním z mnoha nástrojů v této platformě.³⁸ Využívá se nejlépe jako nástroj pro týmovou nebo skupinovou komunikaci než jako nástroj pro krátkodobé kurzy, kde se účastníci mění a neznají se. Tato platforma byla nejpoužívanější pro online setkání v roce 2020.³⁹

³⁷ ASOCIACE INSTITUCÍ VZDĚLÁVÁNÍ DOSPĚLÝCH. *Andragogika v praxi* [online]. 2020, č. 23/24, s. 26–27 [cit. 2022-01-17]. ISSN 2336-5145. Dostupné z: <https://www.aivd.cz/soubor-doc5325/>

³⁸ MICROSOFT. *Microsoft Teams* [online]. © 2021 [cit. 2021-12-26]. Dostupné z: <https://1url.cz/VzyjI>

³⁹ PRAHA ŠKOLSKÁ. *Konference k distančnímu vzdělávání 2021 - Živé vysílání |Den 1|*. In: Youtube [online]. 23. 6. 2021 [cit. 2021-10-21]. Dostupné z: <https://1url.cz/oK9au>

- platforma funguje jak ve webovém prohlížeči (kde však často její spuštění mívá potíže), ale je upřednostňováno stažení této aplikace do počítače, tabletu nebo do chytrého telefonu;
- pro spuštění je potřeba založení účtu Microsoft;
- využívání platformy je zdarma;
- ze schůzky je možné pořizovat nahrávku;
- moderátor schůzky může všem účastníkům ztlumit zvuk i vypnout kameru – tato funkce je velice praktická při schůzkách, kde je větší počet účastníků (posluchačů);
- k jedné schůzce může být připojeno až 100 účastníků;
- aplikace nabízí stažení prezenční listiny připojených účastníků;
- v online schůzce je možné chatovat (konverzaci vidí všichni účastníci schůzky) a reagovat na jednotlivé zprávy;
- samozřejmostí je možnost sdílení obrazovky.

3.1.2 Google Meet

Google Meet je jeden z nástrojů společnosti Google LLC, který je využíván velice často jak jednotlivci, školami a společnostmi, stejně jako již zmíněné Online schůzky v Microsoft Teams.⁴⁰ Toto online prostředí se ukázalo jako vhodné řešení jak pro týmovou nebo skupinovou konverzaci, tak i pro pořádání krátkodobých kurzů. Tato platforma byla druhým nejpoužívanějším prostředím pro online setkání v roce 2020.⁴¹

- platforma funguje ve webovém prohlížeči (je doporučen Google Chrome), ale do schůzky je možné se připojit přes aplikaci ve svém chytrém telefonu nebo tabletu.

⁴⁰ GOOGLE. *Nápověda Google Meet* [online]. © 2021 [cit. 2021-12-26]. Dostupné z: <https://1url.cz/dK9aL>

⁴¹ PRAHA ŠKOLSKÁ. *Konference k distančnímu vzdělávání 2021 - Živé vysílání |Den 1|*. In: Youtube [online]. 23. 6. 2021 [cit. 2021-10-21]. Dostupné z: <https://1url.cz/oK9au>

- pro spuštění je potřeba založení účtu Google (není však potřeba si zakládat Gmailový účet), organizátor však může nově nastavit připojení ke schůzce tak, že založení účtu není třeba;
- využívání platformy je zdarma;
- ze schůzky je možné pořizovat nahrávku;
- moderátor schůzky může všem účastníkům ztlumit zvuk, nově může zakázat účastníkům i přenos videa;
- k jedné schůzce může být připojeno rovněž až 100 účastníků;
- po ukončení schůzky organizátor schůzky obdrží prezenční listinu do své e-mailové schránky (v případě, že se schůzky účastnilo alespoň 5 osob);
- v online schůzce je možné chatovat (konverzaci vidí všichni účastníci schůzky);
- i v této aplikaci je možné sdílet svou obrazovku.

3.1.3 ZOOM

Zoom Video Communications, Inc., tedy ZOOM, je služba, jež spravuje a poskytuje videokonference.⁴² Toto prostředí bylo velice často voleno uživateli v začátcích jara a léta roku 2020 – jedná se o velice jednoduché připojení do schůzky, což bylo praktické v době, kdy se mnoho účastníků těchto konferencí s užíváním těchto IT technologií teprve seznamovalo.

⁴² ZOOM. *Zoom support* [online]. © 2022 [cit. 2022-01-17]. Dostupné z: <https://support.zoom.us/hc/en-us>

- stejně jako předchozí platformy, i tato funguje ve webovém prohlížeči, ale nabízí i aplikaci do chytrého telefonu nebo do počítače;
- pro spuštění není potřeba žádné registrace (nejste-li organizátor);
- využívání platformy je zdarma (s určitým limitem);
- v základní verzi nelze ze schůzky pořizovat nahrávku;
- moderátor schůzky může všem účastníkům ztlumit zvuk a zakázat přenos videa;
- k jedné schůzce může být i zde připojeno až 100 účastníků;
- v základní verzi není možné získat prezenční listinu (dá se však obejít přes printscreen obrazovky);
- v online schůzce je možné chatovat (konverzaci vidí všichni účastníci schůzky, nebo můžete komunikovat pouze s jedním uživatelem, aniž by vaši konverzaci viděli ostatní uživatelé);
- i v této aplikaci je možné sdílet svou obrazovku;
- aplikace je v anglickém jazyce.

3.1.4 Skype

Skype je program společnosti Microsoft Corporation. Je to již dlouho populární nástroj pro komunikaci (videohovory, hlasové hovory, chat, sdílení souborů). V roce 2020 byl využíván často i lékaři (na příklad psychoterapeuty), jimž byla konzultace s pacientem přes tento program proplácena jako klasická konzultace. Tento nástroj je vhodný spíše pro menší skupiny osob, při více než pěti účastnících se zhoršuje přenos zvuku a obrazu.⁴³

- do nedávna platforma fungovala pouze po stažení aplikace do počítače nebo chytrého telefonu, nově funguje i ve webovém prohlížeči;

⁴³ ČERNÝ, M. *Webináře ve vzdělávání: pedagogické a didaktické aspekty*. Brno: Flow, 2015, s. 78. ISBN 978-80-88123-04-0.

- pro spuštění je potřeba založení účtu Microsoft nebo je možné využít Google účet;
- využívání platformy je zdarma;
- nově lze ze schůzky pořizovat nahrávku;
- moderátor schůzky nemůže ztlumit zvuk a ani zakázat přenos videa ostatním účastníkům;
- nedoporučuje se připojení více než 5 účastníků;
- není pořizována prezenční listina;
- v online schůzce je možné chatovat (konverzaci vidí všichni účastníci schůzky);
- i v této aplikaci je možné sdílet svou obrazovku.

4 PROFESNÍ INSTITUT

Jahodovka - Vyšší odborná škola sociálně právní se již několik let nazpět snažila vybudovat centrum celoživotního vzdělávání, aby tak navázala na své akreditované vzdělávací programy Sociální práce a Sociální pedagogika. Profesní institut zahájil svou činnost ve školním roce 2018/2019, kdy v listopadu 2018 zahájil svůj první kurz, a to Kvalifikační studium pro asistenty pedagoga. Tento kvalifikační kurz je stále v nabídce Profesního institutu a patří mezi žádané vzdělávací programy této akreditované vzdělávací instituce.

Od svého vzniku si Profesní institut buduje nadále své místo mezi vzdělávacími institucemi, jež nabízejí akreditované vzdělávací programy pro sociální pracovníky i pracovníky pedagogické. V roce 2019 rozšířil institut svou nabídku vzdělávání na 9 akreditovaných kurzů pro sociální pracovníky, v roce 2020 byly akreditovány další kurzy, aktuálně Profesní institut nabízí 39 akreditovaných kurzů pro sociální pracovníky (včetně kvalifikačního kurzu pro sociální pracovníky a kurzů internetové krizové intervence), 15 akreditovaných kurzů pro pedagogické pracovníky a některé kurzy institut nově akredituje u MVČR (Ministerstvo vnitra České republiky).

„Současná nabídka kurzů pokrývá potřeby pracovníků napříč odbornostmi, tedy pracovníků, kteří pracují s cílovou skupinou ohrožené rodiny a děti, s osobami se zdravotním postižením, s cizinci, s osobami bez přístřeší a na samotné sociální pracovníky.“⁴⁴

⁴⁴ JAHODOVKA - VYŠŠÍ ODBORNÁ ŠKOLA SOCIÁLNĚ PRÁVNÍ. *Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2020–2021* [online]. © 2021, s. 24 [cit. 2022-01-21]. Dostupné z: <https://1url.cz/9KbWZ>

PRAKTICKÁ ČÁST

5 VOLBA VÝZKUMNÉ STRATEGIE

Vzhledem ke zvyšujícímu se trendu využívání distanční formy při vzdělávání sociálních pracovníků je třeba přejít v realizaci těchto kurzů z intuitivního vedení a přípravy do systemizovaného procesu. Tomuto procesu vypomůže dokument „Metodika Profesního institutu pro distanční formu vzdělávání“, jenž je jedním z cílů tohoto výzkumu. Vypracovaný dokument bude sloužit jako manuál pro realizaci distančních kurzů, které se budou i nadále v Profesním institutu využívat, nejen v souvislosti s vládními opatřeními.

Dalším výstupem praktické části je návrh vzdělávacího programu s názvem „Online vzdělávání pro začátečníky“, jehož cílem je zvýšit kompetence pro distanční vzdělávání u osob, pro které je (z nejrůznějších příčin) tato forma vzdělávání velice náročná. Motivací k tvorbě tohoto programu je autorce vlastní zkušenost nejen s tím, že se sama musela naučit, jak fungují online prostředí, jak řešit problémy a současně nacházet jiné cesty, splňovat všechna kritéria daná akreditací MSPV nebo MŠMT (Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy), ale i intenzivní zkušenost s účastníky online kurzů Profesního institutu, jímž poskytuje technickou podporu a ráda by proto zvýšila své lektorské dovednosti.

5.1 Cíle a výzkumné otázky

Cílem výzkumného šetření je vypracovat dokument „Metodika Profesního institutu pro distanční formu vzdělávání“, jenž bude sloužit Profesnímu institutu jako návod při realizaci kurzů pro sociální pracovníky v distanční formě vzdělávání. Cílem vypracování této metodiky je ulehčit proces přípravy a realizace online kurzů nejen pro pracovníky Profesního institutu, ale také pro lektory a v neposlední řadě pro účastníky.

Pro dosažení výše specifikovaného cíle si budeme klást následující hlavní výzkumnou otázku: *Jakým způsobem Profesní institut realizuje proces přípravy, průběhu a zakončení distančního kurzu pro sociální pracovníky?*

Dále si budeme klást dílčí výzkumné otázky:

- *Na co se lektor musí více zaměřit při distanční formě svého kurzu?*
- *Jaké IT prostředky Profesní institut při realizaci distančních kurzů využívá a proč?*
- *Jaká jsou specifika technické podpory pro účastníky distančních kurzů Profesního institutu?*
- *Čemu musí Profesní institut jako realizátor distančního kurzu věnovat zvýšenou pozornost?*
- *Která forma se jeví pro Profesní institut jako výhodnější?*
- *Která forma se jeví pro lektory Profesního institutu jako výhodnější?*
- *Jsou účastníci kurzů Profesního institutu spokojeni s realizací distanční formy?*

5.2 Metoda šetření a cílová skupina výzkumu

5.2.1 První část výzkumu

Vzhledem k povaze výzkumu byla pro první část výzkumu (zaměřená na pracovníky Profesního institutu a lektory) zvolena kvalitativní výzkumná metoda a cílovou skupinou sběru dat byli pracovníci Profesního institutu a vybraní lektori kurzů pro sociální pracovníky.

Definic vysvětlující kvalitativní výzkumné metody je nepřeberně, pojem si tedy stručně charakterizujeme následovně: Tato výzkumná metoda je charakteristická možností studovat jednotlivé případy do hloubky a v jejich přirozeném prostředí, často využívá různé formy kvalitativního pozorování nebo rozhovoru.⁴⁵ „*Primárním cílem*

⁴⁵ HENDL, J. *Kvalitativní výzkum: základní metody a aplikace*. Praha: Portál, 2005, s. 63. ISBN 80-7367-040-2.

těchto projektů není potvrdit nebo vyvrátit předem stanovené hypotézy, nýbrž získat vhled, porozumění, orientaci.“⁴⁶

Mezi možnými technikami sběru dat si autorka pro první část výzkumu zvolila techniku polostrukturovaného rozhovoru – pro rozhovory s vybranými respondenty si připravila seznam primárních otázek, jež mají za úkol udržet linii rozhovoru v potřebném tématu. Odpovědi na tyto otázky budou současně sloužit jako podklad pro vytvoření dotazníkového šetření mezi účastníky kurzů a rovněž jako data pro zodpovězení dílčích výzkumných otázek (po sléze zodpovězení i hlavní výzkumné otázky).

Vymezení předmětu (způsob realizace distančních kurzů Profesním institutem) a objektu (zaměstnanci institutu a lektori distančního kurzu pro sociální pracovníky) je velice důležité nejen ve vztahu k cíli výzkumu, ale i ve vztahu ke zvoleným metodám a technikám sběru dat (a samozřejmě jejich následnému vyhodnocení).⁴⁷

5.2.2 Druhá fáze výzkumu

Metoda, jenž byla zvolena pro druhou fázi výzkumu (zaměřená na účastníky kurzů Profesního institutu), byla metoda kvantitativní – technika dotazníkového šetření (s využitím pouze uzavřených otázek), která zkoumala názory respondentů na kvalitu realizace online kurzů Profesního institutu. Předmětem tohoto zkoumání bylo náhodně vybraných 150 účastníků, kteří v minulém roce absolvovali kurz pro sociální pracovníky v online formě v Profesním institutu. Tato technika nám pomůže ujistit se, že Profesní institut přistupuje k realizaci svých kurzů v online formě zodpovědně a že je IT podpora pro účastníky dostačující. Vyhodnocení dotazníků současně pomůže zformovat „Metodiku Profesního institutu pro distanční formu vzdělávání“.

⁴⁶ FERJENČÍK, J. *Úvod do metodologie psychologického výzkumu: jak zkoumat lidskou duši*. 2. vyd. Praha: Portál, 2010, s. 245. ISBN 978-80-7367-815-9.

⁴⁷ HAVLÍK, R. *Úvod do sociologie*. 4. vyd. Praha: Karolinum, 2005, s. 14. ISBN 80-246-0381-0.

Kvantitativní výzkum se od kvalitativního v několika ohledech liší. Jednou z výhod kvantitativního výzkumu je velký sběr dat v relativně krátkém čase. Jedná se o numerickou metodu výzkumu, díky níž získáváme data, která nám zodpoví naše výzkumné otázky.

Technika dotazníkového šetření, jenž se často pro velký sběr dat využívá, je „*vysoce efektivní technika, která může postihnout veliký počet jedinců při relativně malých nákladech.*“⁴⁸

5.3 Vyhodnocení a analýza výsledků výzkumu

Pro vyhodnocení rozhovorů byla použita technika obsahové analýzy dat (identifikace podobných vzorců vyskytujících se v rozhovoru a systemizace klíčových témat).

Na základě provedených rozhovorů, jejichž struktura je přílohou bakalářské práce (Příloha A a B), autorka porovnávala odpovědi respondentů a hledala shody. Po této komparaci sestavila dotazník pro druhou skupinu respondentů (Příloha C), aby zodpověděla všechny výzkumné otázky, poté vytyčila základní témata a činnosti, která je třeba aplikovat při realizaci každého distančního kurzu. Ve spojení vlastních zkušeností, odborné literatury a výstupů z výzkumného šetření navrhla obecné závěry, z nichž poté navrhla dokument „Metodika Profesního institutu pro distanční formu vzdělávání“.

5.4 Vyhodnocení dotazníkového šetření

Jak již bylo zmíněno výše, dotazník byl rozeslán celkem 150 náhodně vybraným účastníkům kurzů Profesního institutu, které byly realizované distanční (online) formou.

⁴⁸ DISMAN, M. *Jak se vyrábí sociologická znalost*. 2. vyd. Praha: Karolinum, 2002, s. 141. ISBN 80-246-0139-7.

Dotazník byl zaslán elektronickou cestou, bylo využito praktického nástroje Google Forms. Sběr dat probíhal v období od 1. prosince 2021 do 10. ledna 2022. Dotazník byl plně anonymní, o čemž byli respondenti informováni, vyplnilo jej celkem 108 oslovených respondentů, návratnost je tedy 72 %. Všechny otázky byly označeny jako povinné, proto nezůstala žádná otázka bez odpovědi.

Otázka č. 1: Zúčastnil/a jste se v posledních 12 měsících online kurzu pro sociální pracovníky Profesního institutu?

Tato otázka ověřuje, zda dotazník vyplňuje respondent, který se online kurzu účastnil. Vyvarovali jsme se tak možnosti, že by dotazník vyplňoval někdo, kdo se na příklad kurzu účastnil, ale v prezenční formě, což není pro náš výzkum relevantní. Všech 108 respondentů dané podmínky pro vyplnění dotazníku splnilo (v opačném případě by byl dotazník po této otázce respondentovi ukončen).

Graf 1: Účast na kurzu v distanční formě

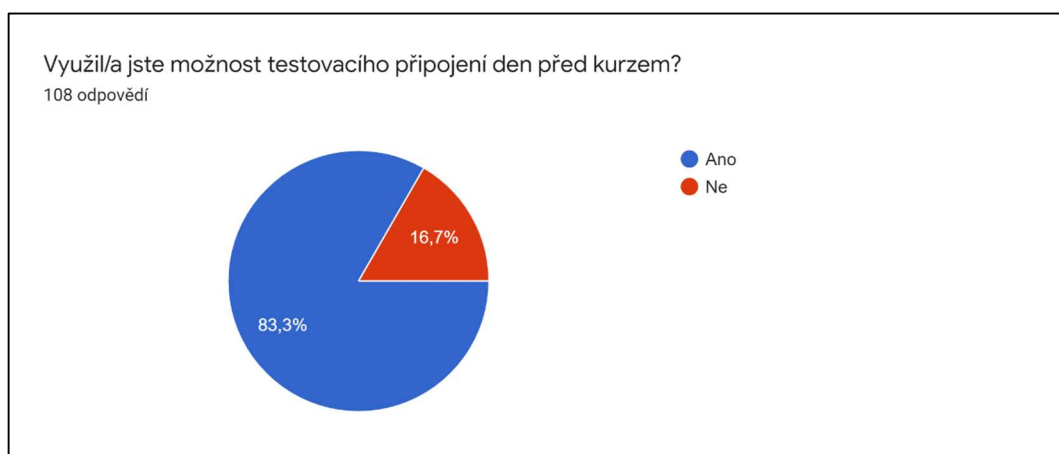
Zdroj⁴⁹

⁴⁹ Autorka práce, 2022 (vlastní šetření)

Otázka č. 2: Využil/a jste možnost testovacího připojení den před kurzem?

Otázka č. 2 zkoumá, kolik dotázaných využilo možnosti testovacího připojení před kurzem, jež slouží pro seznámení se s platformou Google Meet a řešení případných problémů s technikou. Testovací připojení využilo celkem 83,3 % (tedy 90) dotázaných.

Graf 2: Zájem o testovací připojení před kurzem

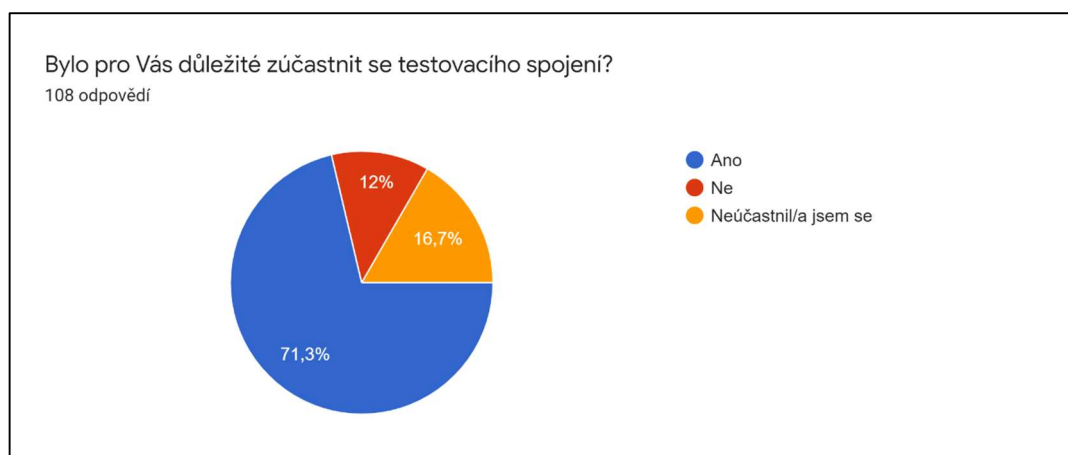
Zdroj⁵⁰

Otázka č. 3: Bylo pro Vás důležité zúčastnit se testovacího spojení?

Otázka č. 3 se zjišťuje, zda se testovacího připojení účastnili jen ti respondenti, kteří nemají zkušenost s online kurzem nebo s prostředím Google Meet, nebo mají obavy z využití ICT. Z výsledků vychází, že se testovacího připojení účastnili i ti respondenti, kteří IT technologie ovládají, zkušenosti s online kurzy a s platformou Google Meet mají, ale chtějí si na příklad jen ověřit, zda vše funguje, jak má, aby případné nečekané potíže nemuseli řešit v době konání kurzu.

⁵⁰ Autorka práce, 2022 (vlastní šetření)

Graf 3: Důležitost účasti na testovacím spojení

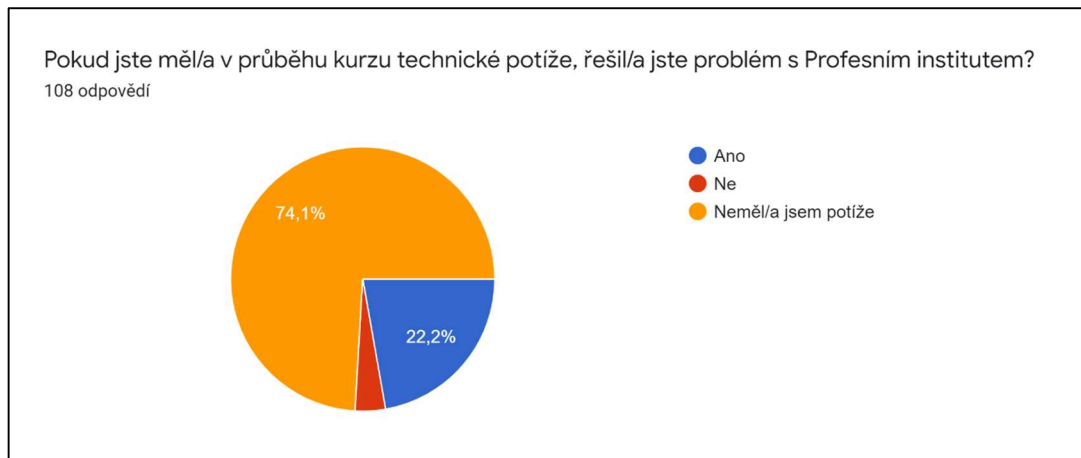
Zdroj⁵¹

Otázka č. 4: Pokud jste měl/a v průběhu kurzu technické potíže, řešil/a jste problém s Profesním institutem?

Tato otázka zjišťuje, zda účastníci, kteří v průběhu konání kurzu měli technické potíže, využili možnosti kontaktovat Profesní institut, aby jim s řešením problému pomohl. Technické potíže nemělo 74,1 % respondentů (jedním z důvodů může být i účast na testovacím připojení, avšak toto nebylo v rámci dotazníku zjišťováno). S potížemi se setkalo 25, 9 % (tedy 28) dotazovaných, z toho 24 respondentů se s problémem na Profesní institut obrátilo.

⁵¹ Autorka práce, 2022 (vlastní šetření)

Graf 4: Způsob řešení technických potíží v průběhu kurzu

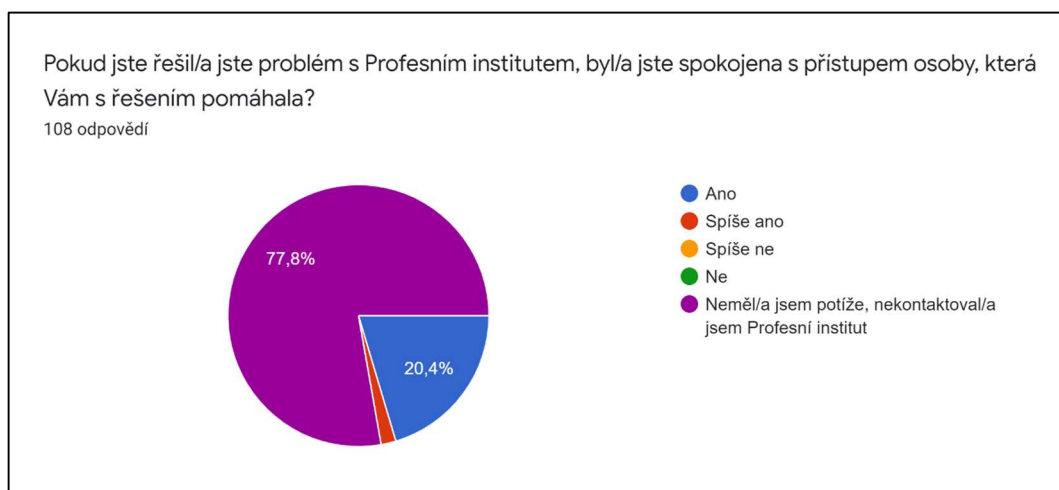
Zdroj⁵²

Otázka č. 5: Pokud jste řešil/a jste problém s Profesním institutem, byl/a jste spokojena s přístupem osoby, která Vám s řešením pomáhala?

Tato otázka zkoumá spokojenost respondentů s přístupem Profesního institutu k účastníkovi, jenž má technický problém v průběhu online kurzu. Všichni respondenti, kteří Profesní institut kontaktovali, byli s přístupem spokojeni, ve 2 případech respondenti odpověděli „spíše spokojen/a“.

⁵² Autorka práce, 2022 (vlastní šetření)

Graf 5: Spokojenost s přístupem zaměstnance Profesního institutu při řešení technických potíží

Zdroj⁵³

Otázka č. 6: Byly Vám poskytnuty před kurzem elektronické materiály?

Otázka zjišťuje, zda byl dodržen doporučený postup pro realizaci online kurzů. Celkem 6 respondentů elektronické materiály před konáním kurzu neobdrželo, důvodů pro toto může být více – zaměstnanec institutu pravděpodobně zapomněl v některém z kurzů (nebo i ve více kurzech) materiály účastníkům zaslat, lektor včas materiály k zaslání nepřipravil, nebo žádné materiály pro zaslání neměl.

⁵³ Autorka práce, 2022 (vlastní šetření)

Graf 6: Získání materiálů před kurzem

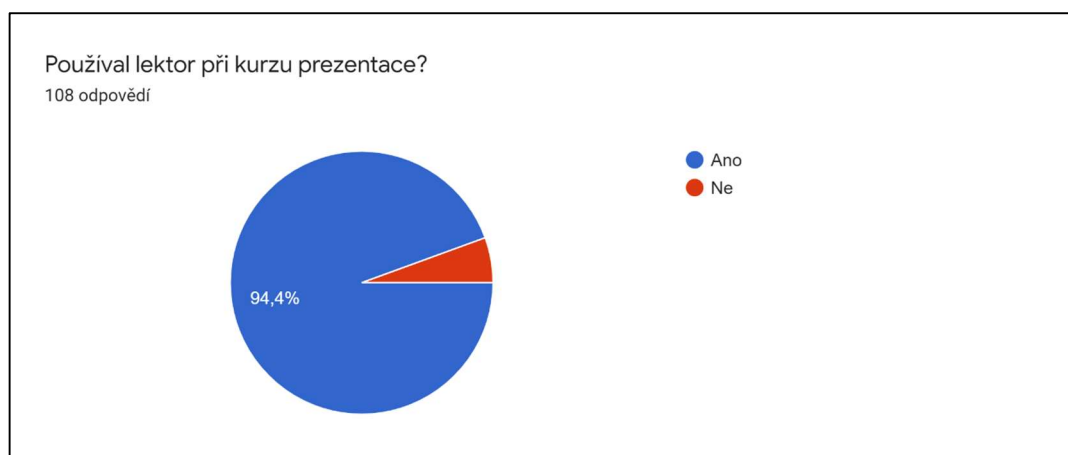
Zdroj⁵⁴

Otázka č. 7: Používal lektor při kurzu prezentace?

Otázka zkoumá, zda lektor přizpůsobil svůj kurz online formě – využívání prezentací v online kurzech je důležitým prvkem, který ovlivňuje soustředěnost účastníků (je-li prezentace správně vytvořena) a pomáhá jim zapamatovat si lépe obsah tématu. Vzhledem k počtu odpovědí zde může být souvislost s předchozí otázkou – jelikož často lektor poskytuje jako materiály ke kurzu právě své prezentace, může se jednat o důvod, proč účastníci materiály před kurzem neobdrželi (jsou však ale i jiné příčiny). Tato souvislost se zde však nezkoumá, podstatou otázky je, zda lektor prezentaci použil, či nikoli.

⁵⁴ Autorka práce, 2022 (vlastní šetření)

Graf 7: Využití prezentace v průběhu kurzu

Zdroj⁵⁵

Otázka č. 8: Pomáhaly Vám prezentace se lépe soustředit na téma kurzu?

Otázka č. 8 se zaměřuje na prezentaci jako na prostředek pro zlepšení soustředění účastníka. Ze 103 dotázaných účastníků, u nichž lektor prezentaci použil, uvedlo celkem 99 respondentů, že jim prezentace pomáhaly lépe se na téma soustředit. Tyto odpovědi mohou potvrzovat teorii, že je pro účastníky online vzdělávání efektivnější poslouchat lektora a číst připravenou prezentaci než pouze sledovat mluvícího lektora. Z dotázaných účastníků 3 respondenti odpověděli, že jim prezentace nezlepšila soustředění se na téma – může jít o subjektivní pocit účastníka související na příklad s jeho aktuálním rozpoložením, ale může se jednat o nevhodně připravenou prezentaci (na příklad mnoho textu na jednom slidu).

⁵⁵ Autorka práce, 2022 (vlastní šetření)

Graf 8: Zlepšení soustředění pomocí prezentace

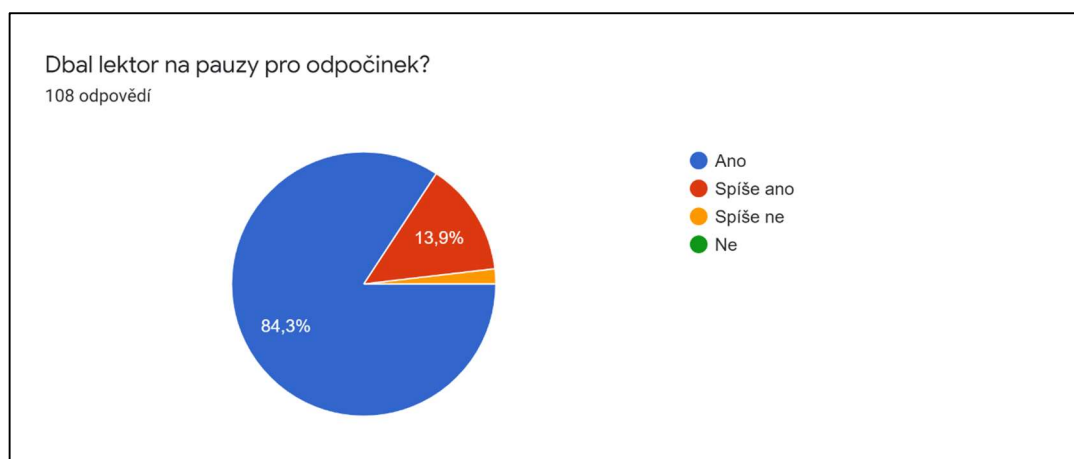
Zdroj⁵⁶

Otázka č. 9: Dbal lektor na pauzy pro odpočinek?

Otázka č. 9 se opět zaměřuje na lektorovy dovednosti – ať v prezenční, tak v distanční formě vzdělávání je třeba dbát na odpočinek (který je důležitý jak pro lektora, tak pro účastníky). Alespoň krátké pauzy jsou důležité pro načerpání sil (stejně tak je potřeba nezapomínat na delší obědovou pauzu) a pro účastníky bývá těžké vstoupit lektorovi do přednášky a o pauzu požádat, je tedy lektorovou zodpovědností dbát na pauzy.

⁵⁶ Autorka práce, 2022 (vlastní šetření)

Graf 9: Lektorovy dovednosti – pauzy v průběhu kurzu

Zdroj⁵⁷

Otázka č. 10: Využíval lektor aktivizační techniky pro zlepšení Vaší aktivity nebo soustředění? (na příklad vyzývání k dialogu, zábavné prvky, řešení vzorového problému apod.)?

Otázka č. 10 opět zkoumá, zda lektor přizpůsobil svůj kurz pro distanční formu. V online kurzu je velice důležité využívat různé aktivizační techniky, jinak má účastník sklon k pasivitě a rovněž dochází dříve k únavě. Na otázku, zda lektor aktivizační techniky využíval, celkem 95,3 % dotázaných odpovědělo „ano“, nebo „spíše ano“. Zbýlá procenta odpověděla na otázku negativně.

Ze zkušenosti víme, že z využívaných technik lektori nejčastěji využívají představení jednotlivých účastníků a jejich profese, vyzývání k jejich aktivitě (na příklad jejich zkušenosti), nebo případně řešení vzorového problému. Tyto techniky často lektori využívají i v prezenční formě studia – pomáhají jim přizpůsobit obsah kurzu tak, aby vyhovovalo dané skupině a na řešení vzorového problému se dobře vysvětlují teoretické poznatky.

⁵⁷ Autorka práce, 2022 (vlastní šetření)

Graf 10: Lektorovy dovednosti – využití aktivizačních technik

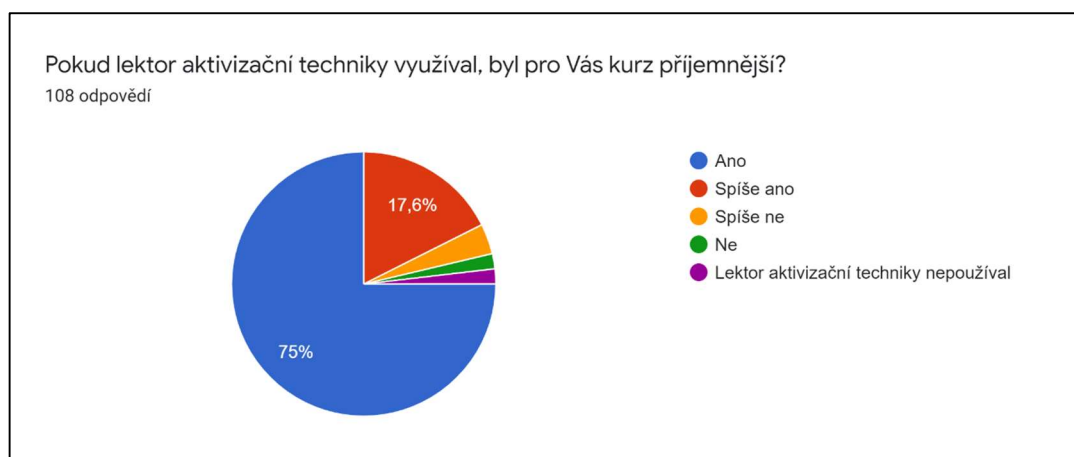
Zdroj⁵⁸

Otázka č. 11: Pokud lektor aktivizační techniky využíval, byl pro Vás kurz příjemnější?

Otázka navazuje na předchozí dotaz a zjišťuje, zda aktivizační techniky pomohli účastníkům lépe se soustředit. Úspěšnost zvolených aktivizačních technik je velice vysoká – 92,6 % dotázaných odpovědělo „ano“ nebo „spíše ano“.

⁵⁸ Autorka práce, 2022 (vlastní šetření)

Graf 11: Zlepšení soustředění pomocí aktivizačních technik

Zdroj⁵⁹

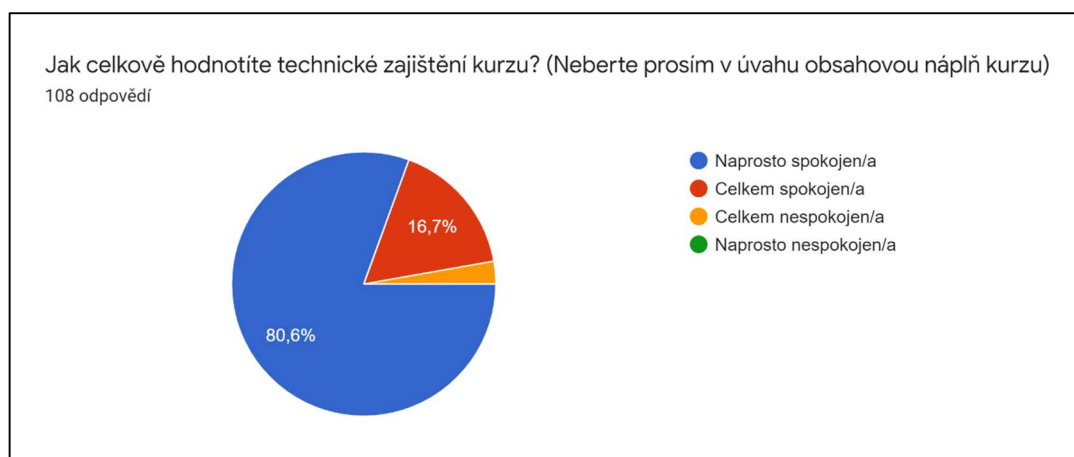
Otázka č. 12: Jak celkově hodnotíte technické zajištění kurzu? (Neberte prosím v úvahu obsahovou náplň kurzu)

Poslední otázka zkoumá celkovou spokojenost účastníků s technickým zajištěním kurzu. Z vyhodnocení odpovědí vyplynulo, že 87 dotázaných (80,6 %) bylo s technickým zajištěním naprosto spokojeno, a dalších 18 dotázaných (16,7 %) bylo celkem spokojeno. Pouze 3 respondenti uvedli, že celkově s kurzem spokojeno spíše nebylo, příčinu můžeme pravděpodobně vidět v předchozích otázkách tohoto dotazníku. Nikdo z dotazovaných neuvedl, že by s kurzem byl plně nespokojen.

Díky vyhodnocení této otázky se můžeme domnívat, že účastníci online kurzů Profesního institutu jsou s realizací z velké části spokojeni.

⁵⁹ Autorka práce, 2022 (vlastní šetření)

Graf 12: Celková spokojenost technického zajištění kurzu

Zdroj⁶⁰

5.5 Zodpovězení výzkumných otázek

Na základě rozhovorů a dotazníkového šetření jsme si zodpověděli naše výzkumné otázky. Nejdříve si zodpovíme dílčí výzkumné otázky a na závěr otázku hlavní.

- *Na co se lektor musí více zaměřit při distanční formě svého kurzu?*

Před kurzem se lektor zaměřuje na přizpůsobení kurzu online formě – měl by mít připravenou prezentaci, případně fotky a videa k tématu – vše v digitální formě. Současně musí myslet na to, že by měl mít s dostatečným předstihem připravené materiály pro účastníky, které jim budou zprostředkovány před kurzem. Nesmí zapomenout na sdělení svých technických požadavků, jež ke své výuce bude potřebovat, aby mu byly včas zajištěny (v případě, že vysílá ze zázemí realizátora kurzu).

⁶⁰ Autorka práce, 2022 (vlastní šetření)

V průběhu kurzu v distanční formě se lektor musí zaměřit na využití aktivizačních technik – výzva k dialogu mezi účastníky, společné řešení vzorového problému. Nezapomíná na pravidelný odpočinek.

Lektorům obecně v této formě kurzu pomáhá požádat účastníky, aby měli zapnuté kamery a případně se zafixovat na účastníka, který se jeví jako velice aktivní (alespoň neverbálně) – snižuje tím vlastní pocit, že „mluví sám pro sebe“.

- *Jaké IT prostředky Profesní institut při realizaci distančních kurzů využívá a proč?*

Profesní institut na základě vícekritériální analýzy využívá nástroje od společnosti Google. Pracovníci využívají Google nástroje každý den – mají pracovní Gmail a denně pracují i s Diskem Google, mají proto s těmito nástroji už zkušenosti. Platforma Google Meet nabízí takové prostředí, které odpovídá požadavkům na realizaci kurzů v distanční formě a současně může platformu propojit s využívaným Kalendářem a Formuláři Google (zasílání evaluačních dotazníků účastníkům)⁶¹.

Profesní institut dále využívá techniku pro online vysílání – stolní mikrofon a externí kameru pro zlepšení kvality obrazu i zvuku. Někteří lektori preferují při vysílání dvě obrazovky – na jedné mají svou prezentaci, nebo jiné podklady pro sdílení, na druhé obrazovce mají spuštěnou schůzku, kde mají možnost vidět účastníky, i když zrovna sdílejí na příklad prezentaci. Proto má Profesní institut i více monitorů, aby mohl lektorovi připravit zázemí dle jeho technických požadavků.

- *Jaká jsou specifika technické podpory pro účastníky distančních kurzů Profesního institutu?*

Profesní institut nabízí vždy den před kurzem v odpoledních hodinách testovací spojení, jen je určeno nejen účastníkům, ale i lektorovi vysílajícímu na dálku (nikoli

⁶¹ GOOGLE. *Formuláře Google – zdarma vytvářejte a analyzujte průzkumy* [online].

© 2021 [cit. 2022-01-26]. Dostupné z: <https://www.google.cz/intl/cs/forms/about/>

z Profesního institutu). V případě, že má někdo zájem o testovací spojení, ale nemůže se připojit v daném čase, může se domluvit na individuálním čase. Účelem testovacího spojení je seznámení se s prostředím Google Meet a ověření techniky (zda funguje zvuk, kamera a zda se účastníci vzájemně slyší a vidí). Cílem tohoto spojení je zmírnění takzvaného technostresu – ten by mohl zapříčinit v době kurzu zbytečné chyby v připojení a účastník by tak ztrácel čas v kurzu. Samozřejmostí je i IT podpora v době konání kurzu, která pomůže s akutními potížemi, jež mohou v průběhu kurzu nastat. Základem je příjemné chování a v první řadě uklidnění volajícího, poté navedení krok za krokem k řešení problému. IT podpora musí být schopna i na dálku zanalyzovat problém volajícího. V online formě je velice důležité dokázat jednoduše a věcně popsát cestu k vyřešení problému (na příklad na jakou ikonu má účastník kliknout).

- *Čemu musí Profesní institut jako realizátor distančního kurzu věnovat zvýšenou pozornost?*

V první řadě musí Profesní institut zvážit, zda je téma konkrétního kurzu vhodné pro distanční formu. Některá témata jsou velice citlivá a účastníci mohou mít při sdílení zkušeností v online prostoru větší zábrany než při prezenční formě kurzu. Kurzy nevhodné pro distanční formu jsou i takové, které jsou zaměřené z velké části na praktický nácvik různých dovedností.

Dále Profesní institut věnuje pozornost přípravě před kurzem – zjišťuje, odkud chce lektor vysílat a případně mu zajistit potřebné technické zázemí, rovněž s dostatečným předstihem poskytuje informace účastníkům – jak bude kurz probíhat, co k tomu potřebují, na koho se mohou obrátit v případě potíží. Také je účastníkům potřeba s včas zaslát materiály pro kurz, do kterých mohou v průběhu kurzu nahlížet a zapisovat si (v prezenční formě kurzu mají materiály připravené v tištěné formě v učebně). Nedílnou součástí práce je včasné zaslání pozvánky na kurz a na testovací spojení. Po ukončení kurzu musí asistent Profesního institutu zaslát účastníkům evaluační dotazník a zpracovat prezenční listinu, aby se mohli účastníkům zaslát certifikáty.

- *Která forma se jeví pro Profesní institut jako výhodnější?*

Přestože distanční forma nabízí různé výhody, jako je menší finanční zátěž a menší fyzické zatížení zaměstnanců, jeví se jako výhodnější prezenční forma kurzů. Často v průběhu posledních měsíců byli účastníci dotazováni, jakou formou by preferovali kurz absolvovat a vždy to vycházelo tak, že polovina zájemců chtěla kurz v prezenční formě a polovina jej chtěla naopak absolvovat ve formě distanční. Ze strany účastníků tedy nevyplývala jasná preference pro formu realizovaných kurzů. Vzhledem k povaze kurzů pro sociální pracovníky bývá často důležitým prvkem fyzický kontakt mezi účastníky a lektorem, který v distanční formě chybí. Také Profesní institut vyzoroval, že ne každý lektor dokázal svůj kurz distanční podobě přizpůsoben.

Až pomínou vládní opatření a opadnou obavy účastníků z možné nákazy nemocí covid-19, plánuje Profesní institut využívat z velké části prezenční formu kurzů, ale aby uspokojil zájemce, kteří mají jisté překážky pro fyzickou přítomnost, bude pravděpodobně občasné realizovat některé kurzy i v distanční podobě.

- *Která forma se jeví pro lektory Profesního institutu jako výhodnější?*

Lektoři kurzů pro sociální pracovníky i nadále upřednostňují prezenční formu svých kurzů. Jsou však nakloněni výjimečně kurz realizovat v online podobě pro účastníky, kteří se z různých důvodů nemůžou fyzicky kurzu účastnit (na příklad zdravotní překážky nebo velká dojezdová délka a účastníkovi by se nevyplatilo na kurz fyzicky přijet). Lektorům by se líbila kombinace obou forem – kurz v prezenční formě, na který mohou být ve stejném čase připojeni účastníci i online, tato možnost není však v podmínkách Profesního institutu realizovatelná natolik, aby byli všechny zúčastněné strany plnohodnotně spokojeni.

- *Jsou účastníci kurzů Profesního institutu spokojeni s realizací distanční formy?*

Dle dotazníkového šetření jsou účastníci s realizací kurzů v distanční formě spokojeni, je však potřeba zautomatizovat postup přípravy, průběhu a uzavření kurzu (aby nedocházelo k vynechávání určitých kroků), čemuž by měla sloužit „Metodika Profesního institutu pro distanční formu vzdělávání“.

- Hlavní výzkumná otázka: *Jakým způsobem Profesní institut realizuje proces přípravy, průběhu a zakončení distančního kurzu pro sociální pracovníky?*

Způsob realizace kurzu v distanční formě je popsán v odpovědích na dílčí výzkumné otázky a ve vzniklém dokumentu „Metodika Profesního institutu pro distanční formu vzdělávání“.

6 DISTANČNÍ FORMA VZDĚLÁVÁNÍ V PROFESNÍM INSTITUTU JAHODOVKY - VYŠŠÍ ODBORNÉ ŠKOLY SOCIÁLNĚ PRÁVNÍ

Profesní institut při Jahodovce zahájil svou činnost v listopadu roku 2018 kvalifikačním kurzem Studium pro asistenta pedagoga. Nyní má akreditovaných přes 50 kurzů u MŠMT, MPSV, ale i MVČR. Zpravidla se jedná o jednodenní kurzy určené pro sociální pracovníky a pedagogy. Rovněž nadále nabízí několikátýdenní kvalifikační kurz pro budoucí asistenty pedagoga a nově i pro budoucí pracovníky v sociálních službách.

6.1 Využití distanční formy vzdělávání v Profesním Institutu při Jahodovce - Vyšší odborné škole sociálně právní

Dne 12. března 2020, kdy byl v ČR poprvé vyhlášen nouzový stav⁶² jako prevence nárůstu nemocných se SARS-CoV-2, Profesní institut zrušil všechny kurzy, které se v daném měsíci měly realizovat.

V dalším měsíci se Profesní institut rozhodl se spoluprací IT technika školy realizovat několik nejbližších kurzů v distanční formě. Změna formy byla umožněna podobným vzdělávacím institucím na základě rozhodnutí MPSV, které přechod do distanční formy povolilo za splnění určitých podmínek, jejichž účelem bylo udržení standardů a kvality dalšího vzdělávání sociálních pracovníků. Podmínky byly později ministerstvem dále upraveny a zjednodušeny, aby bylo vzdělávání v distanční formě co nejefektivnější pro všechny zúčastněné strany.

⁶² MVČR. *NOUZOVÝ STAV – Ministerstvo vnitra České republiky* [online]. © 2021 [cit. 2021-12-26]. Dostupné z: <https://1url.cz/sz2C7>

6.2 Metodika distanční formy vzdělávání v Profesním institutu

Jahodovky

Na základě výzkumu provedeného v Profesním institutu, jež je podrobněji popsán v předešlé kapitole, byla vytvořena „Metodika Profesního institutu pro distanční formu vzdělávání“. Tento dokument bude sloužit jako manuál pro zaměstnance a lektory instituce, dále bude sloužit jako specifikace vlastního pracovního „know-how“. Distanční forma výuky si postupně vymezuje své místo na poli vzdělávání a při správném uchopení a realizaci je tato forma primárně při krátkodobých (jednodenních) kurzech kladně hodnocena nejen realizátory, lektory, ale především účastníky.

6.2.1 Zvolené online prostředí

Zaměstnanci Profesní institutu se snažili rychle reagovat na nutný přechod do distanční formy vzdělávání, rozhodli se tedy pro vícekritériální analýzu – stanovili si kritéria, jenž muselo online prostředí splňovat ve vztahu k dodržení akreditačních podmínek. Vybírali tedy z neznámějších prostředí daného období (Google Meet, Microsoft Teams a ZOOM), jednotlivá kritéria poté obodovali číslem 1, 2 nebo 3 (1 – vyhovuje plně požadavkům, 3 – požadavkům nevyhovuje).

Tabulka 1: Porovnání online platform pro využití Profesním institutem

Specifikace jednotlivých platform ve vztahu k dodržení akreditačních podmínek			
	Google Meet	MS Teams	ZOOM
Prezenční listina	1	2	3
Nahrávání schůzky	1	1	3
Nutnost stažení aplikace/programu	1	3	2
Nutnost založení účtu	1	3	3
Více než 20 účastníků	1	1	1
Možnost chatování	1	1	1
Možnost sídlení obrazovky	1	1	1
Možnost ztlumit účastníkům mikrofon	1	1	1
Finanční dostupnost	1	3	3
Propojení se zasíláním evaluačních dotazníků	1	3	3
Dosavadní zkušenosti zaměstnanců	1	3	3
Vhodné pro jednodenní i dlouhodobé kurzy	1	3	2

Zdroj⁶³

⁶³ Autorka práce, 2022 (vlastní šetření)

Z dané analýzy jednoznačně vyplynulo, že nejvhodnější platformou pro realizaci distančních kurzů je prostředí Google Meet. Pro kurzy v distanční formě byly speciálně založeny Gmailové účty se jménem „Lektor Profesního institutu“, které ve službě Meet disponují všemi organizátorskými oprávněními (včetně možnosti nahrávání schůzky). Se službou Meet dále institut využívá Google Kalendář, kde vytváří a rozesílá pozvánky účastníkům na své kurzy. Jelikož je dle akreditace povinnost požádat účastníky o zpětnou vazbu ke kurzu⁶⁴, využívá Profesní institut i Google Formuláře, ve kterých rozesílá absolventům kurzů dotazníky, jež mohou anonymně vyplnit a odeslat.

Pro doplnění je vhodné uvést, že škola i Profesní institut využívají Google Workspace⁶⁵, s nímž se učí pracovat každý student v prvním ročníku studia a jedná se o hlavní pracovní nástroj všech zaměstnanců, proto má již ve své licenci mnoho doplňků, jenž byly mezi potřebnými kritérii.

6.2.2 Prezenční listina v on-line prostředí

Další povinností instituce, která pořádá kurz akreditovaný MPSV, je nutnost doložit přítomnost účastníků realizovaného kurzu⁶⁶. Dříve bylo potřeba pomoci IT technika, který jako administrátor pro Google Workspace měl jediný přístup do evidence přihlášených účtů k určité schůzce, a to pouze za předpokladu, že byla schůzka nahrávána. V nedávné době byla platforma vylepšena a tato evidence (za předpokladu, že je na schůzce připojeno alespoň 5 účastníků) je zaslána na e-mail organizátora schůzky po jejím skončení nehlédě na to, zda byla nahrávána. Vzhledem k tomu, že někteří účastníci nejsou přihlášení ke kurzu svým jménem, jsou vždy na začátku kurzu

⁶⁴ MPSV. *Průvodce podáváním žádosti o akreditaci vzdělávacího programu v informačním systému AKRIS* [online]. © 2021, s. 33 [cit. 2022-01-26]. Dostupné z: <https://1url.cz/TK59V>

⁶⁵ GOOGLE. *Cloud do škol: G-Suite a jeho součásti* [online]. © 2021 [cit. 2022-01-26]. Dostupné z: <https://1url.cz/nK9R7>

⁶⁶ MPSV. *Průvodce podáváním žádosti o akreditaci vzdělávacího programu v informačním systému AKRIS* [online]. © 2021, s. 31 [cit. 2022-01-26]. Dostupné z: <https://1url.cz/TK59V>

požádání, aby své jméno zapsali do chatu, případně se ozvali e-mailem, pod jakým účtem byli přihlášení do výuky. Na základě této evidence je poté vytvořena prezenční listina, kterou potvrdí podpisem pracovník Profesního institutu zodpovídající za správnost údajů.

6.2.3 Testovací připojení před kurzem

Ke každému kurzu v distanční formě se den před jeho konáním realizuje dobrovolné testovací připojení ve službě Meet s naším zaměstnancem, který pomáhá řešit individuální problémy s připojením, zvukem, obrazem a s dalšími možnými komplikacemi. Samozřejmostí je i možnost domluvy individuálního času testování a pomoc v době konání kurzu. V prvním roce se na tato testovací připojení hlásili téměř všichni účastníci kurzů – pro mnoho lidí bylo využití podobné technologie novinkou a bylo pro ně příjemnější řešit případné problémy před kurzem než v době jeho konání, kdy pak přicházeli o čas v kurzu. Řešením vzniklých potíží v době kurzu se zvyšuje takzvaný technostres. Jedná se o stres vznikající s komunikačními a informačními technologiemi, což není problémem jen u starších generací.⁶⁷ Proto je velice důležitý i přístup zaměstnance k účastníkovi, který žádá o pomoc. Vždy je v první řadě nutné účastníka uklidnit a postupně jej navést k řešení jeho problému.

6.2.4 Distanční vzdělávání a témata kurzů ne/vhodná pro danou formu

Profese sociálního pracovníka nebývá často zábavná, stejně je tomu i v jeho ze zákona povinném vzdělávání. Proto je vždy třeba nutné zvážit, zda je daná tematika kurzu vhodná pro překlopení do distanční formy výuky.

⁶⁷ ČERNÝ, M. *Webináře ve vzdělávání: pedagogické a didaktické aspekty*. Brno: Flow, 2015, s. 51. ISBN 978-80-88123-04-0.

Vhodná témata jsou zpravidla taková, která obsahují více teoretických poznatků nebo zkušeností, jenž je třeba účastníkovi předat. V tomto případě je kladen důraz na využití prezentací nebo videí, které pomohou účastníkovi soustředit se – nebude se dívat pouze na lektora v obrazovce. Využití prezentace je vhodným doplňkem i v prezenční formě výuky. Často jsou velmi důležité i kompetence lektora – umí-li zaujmout svým výkladem, využívat aktivizačních technik a komunikovat s účastníky (přestože jsou na druhé straně obrazovky), je takový kurz kvalitní v distanční formě, i když se jedná o náročnější téma.

Jsou však kurzy, které jsou pro tuto formu výuky nevhodná a realizace takového kurzu by nebyla dostatečně efektivní. Primárně se jedná o kurzy, jejichž hlavní náplní jsou praktické nácviky nových dovedností (na příklad způsob komunikace s určitým typem klienta). Těžko překlopitelné kurzy jsou i takové, jenž se zaměřují na psychicky náročnou tematiku a je častým jevem, že se účastníci baví o svých bolestivých a smutných zkušenostech (na příklad péče o umírajícího).

6.2.5 Lektor a tipy pro distanční formu kurzu

- IT podpora je k dispozici po celou dobu kurzu – ten řeší technické problémy jak účastníků, tak i lektora.
- Lektor je odborník ve své profesi – vede odborně svůj kurz, o techniku se stará IT pracovník, aby se nenarušovala plynulost kurzu.
- Příprava pro lektora – lektor (pokud je to v jeho možnostech) vysílá přímo z institutu, kde má klidné zázemí a může si před kurzem vyzkoušet ovládání platformy, rovněž sděluje dopředu své požadavky na techniku (na příklad přeje-li si mít dvě obrazovky, aby viděl jak svou prezentaci, tak účastníky).
- Materiály pro účastníky – lektor (pokud souhlasí) poskytne své podklady ke kurzu s předstihem, aby je zaměstnanec institutu mohl nejpozději den před kurzem zaslat účastníkům.
- Komunikace při kurzu s účastníky – lektor při zahájení kurzu požádá a zapnutí kamer účastníků (účastník nemá povinnost mít funkční kameru, ale většina ji má zpravidla funkční a poté je práce pro lektora příjemnější, když vidí alespoň několik tváří) a vypnutí mikrofonu (organizátor jej může sám všem ztlumit).

- Prezentace – účastník se lépe soustředí, pokud poslouchá výklad, který si spojuje s krátkými body v prezentaci. Dívat se pouze na obličej přednášejícího lektora je únavné a náročné na pozornost.
- Digitální podklady – lektor má všechny podklady připravené v digitální podobě a účastníkům je sdílí (případně poskytuje odkaz), neukazuje papírové podklady do kamery (zpravidla ani nejsou ostře vidět).
- Pozornost účastníka – lektor používá různých aktivizačních technik pro zlepšení pozornosti účastníka (vyzývá k vlastním názorům a zkušenostem, proloží výklad zábavným prvkem, dopřává sobě i účastníkům pravidelné pauzy na odpočinek a podobně).⁶⁸

⁶⁸ EPALE. *Webinář EPALE – Struktura výuky a práce s pozorností pro lektory – Jan Gruber*. In: Youtube [online]. 21. 5. 2020 [cit. 2021-11-25]. Dostupné z: <https://1url.cz/ZK9aJ>

7 NÁVRH VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU ZAMĚŘENÉHO NA ZVÝŠENÍ KOMPETENCÍ POTŘEBNÝCH PRO EFEKTIVNÍ ÚČAST NA ONLINE VZDĚLÁVÁNÍ

Při prvním nouzovém stavu na jaře 2020 Profesní institut překlopil všechny své kurzy do distanční podoby, využil k tomu služeb a pomoci IT pracovníka školy. Asistentky Profesního institutu pouze zařizovaly konečné výstupy z kurzů – kontrola přítomnosti účastníků na kurzu na základě zaslaných přihlašovacích údajů, zasílání hodnotících dotazníků (dotazníky se v té době zasílaly e-mailem s tím, že účastníci je vyplněné posílali zpět v podobě skenu), zasílání osvědčení o účasti na kurzu.

Vzhledem k úbytku práce (fyzická příprava pro prezenční kurzy) se autorka této práce zapojovala do kurzů a poznávala prostředí Google Meet, zjišťovala, jak funguje vytváření pozvánek, jaké jsou možnosti organizátora v online prostředí, jaké mohou při distanční formě nastat problémy a učila se je metodou pokus-omyl řešit. S IT pracovníkem diskutovala, jak se stahují takzvané „logy“ přihlášených účastníků a jak probíhá testovací připojení, které se realizovalo vždy den před každým kurzem pro přihlášené účastníky. Autorka velice brzy pochopila postupy a osvojila si kompetence potřebné pro kompletní zajištění kurzu a pro řešení individuálních problémů. Vzhledem k finanční zátěži Profesního institutu za služby IT pracovníka časem technické zajištění distančních kurzů převzala právě autorka této práce a aktuálně základní technické dovednosti učí i ostatní kolegyně. Zlepšila rovněž proces zpětné vazby – nyní hodnotící dotazníky Profesní institut vytváří v Google Formulářích a jsou zasílány na e-mailové adresy účastníků. Tím se zvýšila návratnost dotazníků, protože absolventi kurzů mají nyní jistotu anonymity (tu v době, kdy dotazník odesílali ve skenu na e-mail zpět, neměli).

Z těchto zkušeností se vycházelo při tvorbě vzdělávacího programu určeného pro osoby (v případě Profesního institutu zpravidla pro sociální pracovníky nebo budoucí asistenty pedagoga), které se chtějí nebo musí účastnit kurzů a dalšího vzdělávání i v době, kdy nařízení a opatření nedovolují prezenční formu, ale nemají s online prostředím zkušenosti, často mají z této formy strach.

Tyto postupy byly potvrzeny při časté individuální technické podpoře v rámci testovacích připojení. Dále se autorka díky aktuálnímu vzdělávání a dosavadním zkušenostem stala lektorem předmětu Úvod do studia v kurzech pro asistenty pedagoga a pracovníky v sociálních službách, kde si zvýšila lektorské kompetence při výuce zaměřené na používání Google Meet a Disk Google.

7.1 Postup tvorby vzdělávacího programu

Při přípravě a tvorbě harmonogramu kurzu se autorka inspirovala tvorbou myšlenkových map (na základě doporučení Tonyho Buzana⁶⁹ a Jany Matoškové⁷⁰) a pro kurz jednu myšlenkovou mapu vytvořila v aplikaci Mind Mapping Online⁷¹ (Příloha D) – dle ní pak harmonogram sestavovala. Mapa obsahuje jak základní kroky potřebné pro zvládnutí plnohodnotného připojení do online platformy, používané ikony, připojení pomocí smartphonu, možné problémy a také očekávaný výstup účastníka ze vzdělávacího programu.

⁶⁹ BUZAN, T. a B. BUZAN. *Myšlenkové mapy: probud'te svou kreativitu, zlepšete svou paměť, změňte svůj život*. 2. vyd. Brno: BizBooks, 2012. ISBN 978-80-265-0030-8.

⁷⁰ EPALE. *Webinář EPALE – Myšlenkové mapy v lektorské praxi – Jana Matošková*. In: Youtube [online]. 18. 6. 2020 [cit. 2021-11-25]. Dostupné z: <https://1url.cz/VK9ae>

⁷¹ LKCollab. *Mind Mapping Online - Bubbl.us* [online]. © 2021 [cit. 2021-11-28]. Dostupné z: <https://bubbl.us/>

7.2 Forma vzdělávacího programu

Pro kurz byla (možná nečekaně) zvolena nikoli distanční, ale prezenční forma, protože teoretickou část i praktický nácvik dovedností si jedinec osvojí mnohem lépe za fyzické přítomnosti lektora a není nervózní z toho, že by se do distanční výuky nepřipojil, nebo že by mu vypadávalo spojení, díky čemuž by plně výkladu nerozuměl. V prezenční formě předpokládáme mnohem vyšší úspěšnost jak v pochopení teoretické části, tak v praktickém nácviku.

7.3 Počet účastníků vzdělávacího programu

V rámci kurzu je třeba věnovat se každému z účastníků individuálně, proto byl zvolen i menší počet účastníků. Počet byl původně stanoven i nižší, poté by však kurz nebyl pro organizaci výdělečný.

7.4 Ověření znalostí a kvality vzdělávacího programu

Návrh kurzu je koncipován za využití šablony pro akreditaci kurzů u Ministerstva práce a sociálních věcí. Součástí akreditovaného kurzu je nutnost požádat absolventy kurzu o zpětnou vazbu na lektora, ale i na organizátora (Příloha E). U akreditovaných programů není třeba u jednodenních kurzů ověřovat získané dovednosti a znalosti, nicméně autorka vytvořila arch splněných úkolů (Příloha F), které sice nejsou podmínkou pro získání osvědčení (to se získá v takto krátkém kurzu pouze za účast), ale díky archu je možné sledovat kompetence jednotlivých účastníků, věnovat se více těm, kteří to potřebují a případně jim navrhnout další postup pro zvýšení daných kompetencí.

7.5 Kalkulace vzdělávacího programu

Kalkulace kurzu byla vypočítána dle cen již probíhajících kurzů v Profesním institutu. Jelikož se nejedná o odborný akreditovaný kurz zaměřený přímo na

kompetence spojené s profesí, je kurz kratší a odměna pro lektora nižší, než je v Profesním institutu a v dalších institucích zaměřených na vzdělávání dospělých obvyklé. Bez akreditace nemůže být kurz hrazen účastníkovi zaměstnavatelem, je zaměřen tedy na samoplátce. V kalkulaci je zohledněno i občerstvení jak pro lektora, tak pro účastníky (Příloha G).

7.6 Cíle vzdělávacího programu

Cílem tohoto vzdělávacího programu je zvýšit kompetence potřebné pro distanční vzdělávání u osob, které se touto formou chtějí, nebo musejí vzdělávat a často se této formy z různých příčin obávají. Může se jednat i o rodiče dětí na distanční výuce, kteří chtějí lépe rozumět průběhu distanční výuky v určitém online prostředí.

Absolvent tohoto kurzu porozumí jednotlivým krokům, které vedou k úspěšnému připojení do čtyř různých online platforem pro distanční vzdělávání. Účastník si tyto kroky v průběhu kurzu prakticky nacvičí a bude schopen se samostatně účastnit distančního vzdělávání. Dále si vyzkouší přizpůsobit si online prostředí (pokud to platforma dovoluje). Absolvent bude upozorněn na nejčastější možné problémy, které se mohou v této formě vzdělávání naskytnout a rovněž se naučí, jak problémy řešit.

8 NÁVRH VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

8.1 Základní údaje o vzdělávacím programu

Název programu: Online vzdělávání pro začátečníky

Rozsah programu: Jednodenní kurz, 5 výukových hodin

Forma programu: Prezenční

Maximální počet účastníků: 12

Minimální počet účastníků: 5

Materiální a technické zajištění: PC učebna – PC s kamerou, (účastníci si mohou přinést vlastní notebooky, tablety), sluchátka s mikrofonom pro účastníky, data projektor

Výukové metody: Diskuze, výklad, modelové situace, nácvik dovedností

Hodnocení kurzu: Anonymní hodnotící dotazník

Ověření znalostí: Splnění praktických úkolů

Pro koho je kurz určen: Kurz je určen pro všechny osoby, které se chtějí účastnit online kurzů (na všech pracovních postech), nebo i rodiče dětí na distanční výuce. Předpokladem je alespoň základní znalost práce na PC a užívání internetu.

8.2 Anotace

Kurz je zaměřený na praktický nácvik dovedností potřebných pro plnohodnotnou účast na distančním vzdělávání – výuce, kurzech, seminářích apod. V kurzu se účastník seznámí s nejčastěji využívanými online prostředími – Google Meet, Microsoft Teams, Zoom a Skype. Účastník se zorientuje v postupu, jak se do uvedených prostředí přihlásit, jak správně nastavit webový prohlížeč pro přenos zvuku i obrazu a naučí se rozeznat a používat základní ikony v online prostředích. Nedílnou součástí kurzu je

praktický nácvik základních dovedností pro plnohodnotnou účast v distančním kurzu nebo výuce. Kurz je v prezenční formě pro nutnou individuální práci s účastníky a dostatečné pochopení obsahu kurzu, což může být časově náročnější. Kurz je koncipován tak, že si účastník může přinést vlastní notebook, aby mu byl nácvik příjemnější. Současně se účastníci s chytrým telefonem budou moci naučit používat aplikace online prostředí.

8.3 Cílové kompetence – profil absolventa

Absolvent kurzu porozumí:

- nejpoužívanějším online prostředím;
- postupu přijetí pozvánky;
- nastavení kamery a mikrofonu;
- významu jednotlivých ikon v prostředí.

Absolvent kurzu se naučí:

- přijmout pozvánku na schůzku;
- připojit se ke schůzce;
- napsat do chatu;
- přizpůsobit si prostředí schůzky;
- nasdílet obrazovku;
- řešit nejčastější problémy v online prostředí schůzek.

8.4 Harmonogram kurzu

Úvod (30 min)

- představení lektora;
- představení účastníků;
- očekávání účastníků;
- seznámení s průběhem a cílem kurzu.

Blok 1 (25 min)

- nejčastěji využívaná online prostředí a jejich ukázky:
 - Google Meet;
 - Microsoft Teams;
 - Zoom;
 - Skype.

Účastníkům budou v tomto bloku postupně představeny 4 nejčastěji používané platformy pro online schůzky. Zorientují se, jak takové prostředí vypadá, jaké jsou nutné požadavky pro vstup do prostředí. Budou porovnány možné ne/výhody jednotlivých platforem.

Blok 2 (40 min)

- popis jednotlivých ikon v online prostředí a práce s nimi:
 - zapnout/vypnout kameru;
 - zapnout/vypnout zvuk;
 - sdílení obrazovky;
 - chat;
 - další nastavení.
- aktualizace prostředí – změny v umístění ikon
- přizpůsobení prostředí:
 - rozvržení dlaždic;
 - připnutí konkrétního účastníka;
 - vlastní pozadí.

Účastník se seznámí s jednotlivými ikonami, které mají v prostředí na výběr, kde se nachází a co ikony nabízejí. Vzhledem k občasným obměnám v platformách bude účastník upozorněn na možné změny a jak se v novém prostředí zorientovat. Dále si účastníci vyzkouší, jak si prostředí přizpůsobit.

Blok 3 (45 min)

- praktický nácvik dovedností:
 - přijetí pozvánky;
 - připojení do schůzky;

- zápis jména do chatu;
- sdílení obrazovky;
- pro pokročilé – vytvoření schůzky a pozvánky.

V této praktické části si účastníci sami nacvičí jednotlivé kroky potřebné pro plnohodnotnou účast na distančním vzdělávání. Za podpory lektora, který je jednotlivými kroky provede, se naučí připojit se do schůzky a aktivně se jí účastnit. Pro případně pokročilejší účastníky je připraven nácvik vytvoření schůzky a zaslání pozvánky.

Blok 4 (35 min)

- možné problémy a jak si poradit:
 - co PC hlásí;
 - nastavení povolení kamery a mikrofonu v prohlížeči;
 - pro pokročilé – nastavení kamery a mikrofonu v PC;
 - sekání zvuku, obrazu, ozvěna.
- doporučení pro kvalitní přenos

Tento blok je věnován problémům, které se při distančním vzdělávání mohou vyskytnout a návodům, jak situace řešit. Mezi nejčastější problémy patří nefunkční obraz nebo mikrofon účastníka a sekavý přenos obrazu a zvuku. Závěrem této části dostanou účastníci tipy pro zlepšení přenosu.

Blok 5 (20 min)

- online prostředí v chytrém telefonu

Část kurzu bude věnována postupu pro možnost distančního vzdělávání s použitím chytrého telefonu. Účastník se naučí, jak potřebnou aplikaci instalovat a přihlásit se do ní.

Závěr (30 min)

- shrnutí učiva;
- prostor pro diskuzi;
- zpětná vazba účastníků kurzu.

9 REALIZACE VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

Navržený vzdělávací program vzhledem k vytiženosti Profesního institutu nebyl doposud realizován. Bylo tedy alespoň dotazníkovým šetřením zjišťováno, zda by o takový kurz byl mezi respondenty zájem. Dotazníky byly zaslány elektronickou cestou celkem 120 náhodně vybraným účastníkům dříve realizovaných distančních kurzů, avšak jiným účastníkům, než kterým byly zaslány dotazníky ohledně spokojenosti s realizovaným kurzem. K dotazníku (Příloha H) byla přiložena pozvánka na navržený vzdělávací program, respondenti tedy odpovídali pouze na to, zda by o takový kurz měli nebo neměli zájem.

9.1 Dotazníkové šetření a jeho vyhodnocení

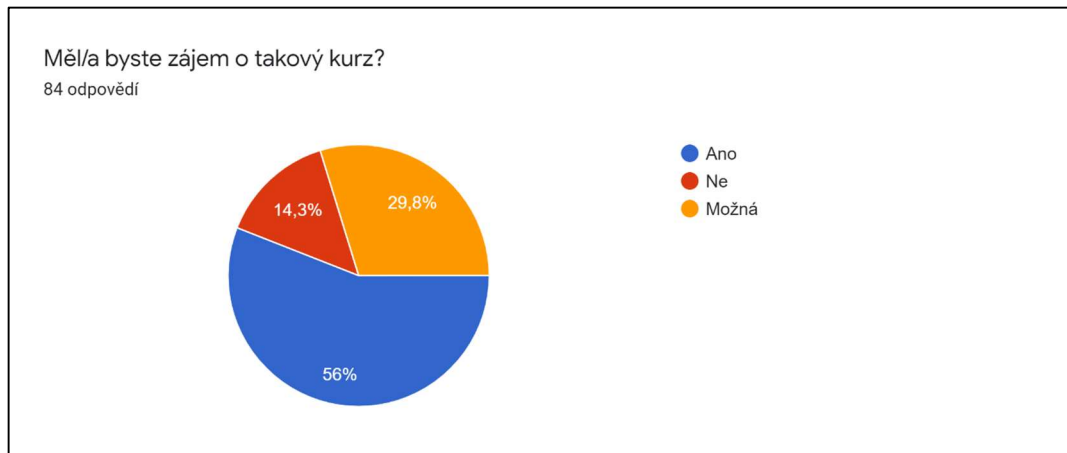
Jak již bylo zmíněno výše, dotazník byl rozeslán celkem 120 náhodně vybraným účastníkům kurzů Profesního institutu, které byly realizované distanční (online) formou. Dotazník byl zaslán elektronickou cestou, bylo využito praktického nástroje Google Forms. Sběr dat probíhal v období od 29. ledna do 2. února 2022. Dotazník byl plně anonymní, o čemž byli respondenti informováni, vyplnilo jej celkem 84 oslovených respondentů, návratnost je tedy bez mála 70 %.

Otázka č. 1: Měl/a byste zájem o takový kurz?

Z otázky vyplynulo, že o navržený vzdělávací program by mělo zájem celkem 56 % dotazovaných (tedy 47 respondentů), naopak o kurz nemá zájem 14,3 % (tedy 12 respondentů). Nerozhodnutých bylo zbylých 29,8 % (tedy 25 respondentů). Z vyhodnocení dotazníku můžeme usuzovat, že by o realizaci kurzu mohl být zájem (ve spojení s využitím marketingových nástrojů, jenž by kurz podpořily).

Vzhledem k tomu, že účelem tohoto dotazníku bylo pouhé zjištění zájmu o navrhovaný kurz, obsahoval dotazník pouze tuto otázku (další otázky byly pro účel dotazování bezpředmětné).

Graf 13: Zájem o navržený vzdělávací program

Zdroj⁷²

⁷² Autorka práce, 2022 (vlastní šetření)

ZÁVĚR

V teoretické části jsme se zastavili u zákona 108/2006 Sb. o sociálních službách, v němž je sociálním pracovníkům uložena povinnost dalšího vzdělávání v rozsahu alespoň 24 hodin ročně a jsou v něm uvedeny způsoby, jakými lze tohoto počtu hodin dosáhnout. Poté jsme si charakterizovali vybrané pojmy související s distančním vzděláváním (ve vztahu k využití IT technologií), jako je na příklad synchronní a asynchronní forma (a jejich příklady) nebo často používaná zkratka ICT, a specifikovali jsme si výhody a nevýhody distančního vzdělávání a e-learningu.

Dále jsme popsali vývoj distančního vzdělávání v ČR a zaměřili jsme se rovněž na vývoj distanční formy v posledních dvou letech v souvislosti s nemocí SARS-CoV-2 a na důležité mezníky v rámci vládních opatření souvisejících s dalším vzděláváním sociálních pracovníků včetně opatření aktuálních v období tvorby této bakalářské práce.

Seznámili jsme se s vybranými platformami, které se v ČR řadí mezi nepoužívanější – Microsoft Teams, Google Meet, ZOOM a Skype. Porovnali jsme jednotlivá prostředí a jejich funkce ve vztahu k realizaci akreditovaného vzdělávacího kurzu v synchronní podobě distanční formy vzdělávání. Aktuálně jsou si uvedená prostředí velice podobná díky svému rozvoji v posledních dvou letech, aby odpovídaly požadavkům organizátorů i účastníků online schůzek. Samozřejmě některé platformy nabízejí i další zajímavé a praktické funkce.

Na závěr teoretické části jsme si ve stručnosti představili Profesní institut při Jahodovce - Vyšší odborné škole sociálně právní, jemuž je věnován výzkum v praktické části. Profesní institut je vzdělávací institucí, jenž poskytuje další vzdělávání sociálním pracovníkům, pedagogům a budoucím asistentům pedagoga nebo pracovníkům v sociálních službách. Profesní institut, stejně jako další vzdělávací instituce, musel (a nadále musí) při rozvoji pandemie nemoci SARS-CoV-2 přizpůsobovat své programy vládním opatřením.

V praktické části autorka na základě rozhovorů s vedoucí Profesního institutu, s lektory distančních kurzů a dále dle dotazníkového šetření specifikovala jasně dané postupy, které se využívají při realizaci distančních vzdělávacích kurzů. Díky specifikaci těchto postupů byla vytvořena „Metodika distanční formy vzdělávání v Profesním institutu Jahodovky“, která bude sloužit této instituci jako manuál pro

zaměstnance i lektory pro realizaci kurzů v distanční formě. Popis metodiky této vzdělávací instituce byl jedním z cílů práce, jehož bylo. Díky výzkumného šetření jsme si zodpověděli položené výzkumné otázky (hlavní i dílčí). Z druhé části výzkumu (dotazníkové šetření zaměřené na spokojenost bývalých účastníků s realizací distančních kurzů pro sociální pracovníky) vplynuly vcelku uspokojivé výsledky pro Profesní institut, jakožto realizátora těchto kurzů.

Praktická část byla také využita pro vytvoření návrhu vzdělávacího programu „Online vzdělávání pro začátečníky“, jenž je určen osobám, jež se chtějí nebo musí distančně vzdělávat, ale obávají se, zda mají k této formě vzdělávání dostatečné kompetence. V úplném začátku si autorka vytvořila myšlenkovou mapu, aby si ujasnila, co má být cílem tohoto programu. Na základě vytyčení těchto cílů specifikovala profil absolventa kurzu a stanovila formu, minimální a maximální počet účastníků a délku kurzu tak, aby byl program pro účastníky efektivní. Dále stanovila, jakým způsobem se budou v rámci kurzu ověřovat získané znalosti účastníků a jakým způsobem se bude ověřovat kvalita vzdělávacího programu ve vztahu k lektorovi a realizátorovi akce. Nedílnou součástí byla i nutná kalkulace programu tak, aby byl pro zájemce kurz stále zajímavý (nejedná se o akreditovaný kurz, proto si ho účastníci hradí sami, nikoli zaměstnavatel) a současně výdělečný pro realizátora.

Vzhledem k provozní situaci nebylo zatím možné navržený vzdělávací program realizovat, proto jsme alespoň zjišťovali potencionální zájem mezi dřívějšími účastníky kurzů. Z vyhodnocení tohoto dotazníkového šetření vplynul nadpoloviční zájem o kurz mezi dotazovanými respondenty. V případě marketingového podpoření tohoto kurzu můžeme očekávat vyšší zájem.

Autorka práce se díky tvorbě uvedeného vzdělávacího programu blíže seznámila s komunitou EPALE (Electronic Platform for Adult Learning in Europe), která nabízí mimo jiné mnoho webinářů a kurzů pro lektory (zdarma). Díky těmto webinářům a kurzu Lektorské minimum I., které autorka absolvovala, si zlepšila své lektorské dovednosti a více pochopila, jak přistupovat k účastníkům kurzu, jak správně rozvrhnout obsah kurzu s ohledem na příklad na potřebný odpočinek, a bude tyto zkušenosti aplikovat při své další lektorské činnosti. Díky tomuto samostudiu rovněž nahlédla více do činnosti Profesního institutu a do procesu schvalování akreditace

MPSV. Pokračováním praktické části bude využití těchto nově nabytých kompetencí při tvorbě dalších akreditovaných programů v Profesním institutu Jahodovky.

SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ

Seznam použitých českých zdrojů

BAREŠOVÁ, A. *E-learning ve vzdělávání dospělých*. Praha: 1. VOX, 201.

ISBN 978-80-87480-00-7.

BUZAN, T. a B. BUZAN. *Myšlenkové mapy: probudíte svou kreativitu, zlepšíte svou paměť, změňte svůj život*. 2. vyd. Brno: BizBooks, 2012. ISBN 978-80-265-0030-8.

ČERNÝ, M. *Webináře ve vzdělávání: pedagogické a didaktické aspekty*. Brno: Flow, 2015. ISBN 978-80-88123-04-0.

ČERNÝ, M. a kol. *Distanční vzdělávání pro učitele*. Brno: Flow, 2015.

ISBN 978-80-905480-7-7.

DISMAN, M. *Jak se vyrábí sociologická znalost*. 2. vyd. Praha: Karolinum, 2002.

ISBN 80-246-0139-7.

FERJENČÍK, J. *Úvod do metodologie psychologického výzkumu: jak zkoumat lidskou duši*. 2. vyd. Praha: Portál, 2010. ISBN 978-80-7367-815-9.

HAVLÍK, R. *Úvod do sociologie*. 4. vyd. Praha: Karolinum, 2005.

ISBN 80-246-0381-0.

HENDL, J. *Kvalitativní výzkum: základní metody a aplikace*. Praha: Portál, 2005.

ISBN 80-7367-040-2.

Seznam použitých internetových zdrojů

AION CS. *Usnesení č. 72/2020 Sb.* [online]. © 2010–2022 [cit. 2020-01-26]. Dostupné

z: <https://1url.cz/PK9ar>

AION CS. *Usnesení č. 162/2020 Sb.* [online]. © 2010–2022 [cit. 2022-01-26].

Dostupné z: <https://1url.cz/tK9aM>

- AION CS. *Usnesení č. 223/2020 Sb.* [online]. © 2010–2022 [cit. 2022-01-26].
Dostupné z: <https://1url.cz/hK9az>
- AION CS. *Usnesení č. 435/2021 Sb.* [online]. © 2010–2022 [cit. 2022-01-26].
Dostupné z: <https://1url.cz/OK9aK>
- AION CS. *Zákon 108/2006 Sb. o sociálních službách* [online]. © 2010–2022
[cit. 2021-12-26]. Dostupné z: <https://1url.cz/2tIOT>
- AKRIS MPSV. *Doplnění stanoviska k realizaci programů dalšího vzdělávání pro sociální pracovníky a pracovníky v sociálních službách v roce 2021 on-line formou ze dne 3. 8. 2021* [online]. © 2022 [cit. 2022-01-17]. Dostupné z: <https://1url.cz/NK9Rm>
- AKRIS MPSV. *Realizace akreditovaných kurzů distanční formou on-line v době vládních opatření z důvodu nouzového stavu v České republice* [online]. © 2022
[cit. 2022-01-17]. Dostupné z: <https://1url.cz/cK9RA>
- ASOCIACE INSTITUCÍ VZDĚLÁVÁNÍ DOSPĚLÝCH. *Andragogika v praxi* [online]. 2020, č. 23/24 [cit. 2022-01-17]. ISSN 2336-5145. Dostupné z:
<https://www.aivd.cz/soubor-doc5325/>
- ASOCIACE INSTITUCÍ VZDĚLÁVÁNÍ DOSPĚLÝCH. *Andragogika v praxi* [online]. 2020, č. 26 [cit. 2022-01-17]. ISSN 2336-5145. Dostupné z:
<https://1url.cz/nK9Ry>
- EPALE. *Webinář EPALE – Myšlenkové mapy v lektorské praxi – Jana Matošková.*
In: Youtube [online]. 18. 6. 2020 [cit. 2021-11-25]. Dostupné z: <https://1url.cz/VK9ae>
- EPALE. *Webinář EPALE – Struktura výuky a práce s pozorností pro lektory – Jan Gruber.*
In: Youtube [online]. 21. 5. 2020 [cit. 2021-11-25]. Dostupné z:
<https://1url.cz/ZK9aJ>
- FIREMNÍ VZDĚLÁVÁNÍ. *Firemní vzdělávání* [online]. 2020, duben 2020.
[cit. 2022-01-17]. ISSN 2533-6479. Dostupné z: <https://1url.cz/tK56Q>
- GOOGLE. *Cloud do škol: G-Suite a jeho součásti* [online]. © 2021 [cit. 2022-01-26].
Dostupné z: <https://1url.cz/nK9R7>

GOOGLE. *Formuláře Google – zdarma vytvářejte a analyzujte průzkumy* [online]. © 2021 [cit. 2022-01-26]. Dostupné z: <https://www.google.cz/intl/cs/forms/about/>

GOOGLE. *Nápověda Google Meet* [online]. © 2021 [cit. 2021-12-26]. Dostupné z: <https://1url.cz/dK9aL>

IT SLOVNÍK. *Zkratka ICT* [online]. © 2008–2021 [cit. 2022-01-10]. Dostupné z: <https://it-slovník.cz/pojem/ict>

JAHODOVKA - VYŠŠÍ ODBORNÁ ŠKOLA SOCIÁLNĚ PRÁVNÍ. *Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2020–2021* [online]. © 2021, s. 24 [cit. 2022-01-21]. Dostupné z: <https://1url.cz/9KbWZ>

KOSTKOVÁ, R. *Multimediální vzdělávací prostředí a jeho využití v praxi* [online]. Brno, 2021. [cit. 2021-10-21]. Diplomová práce. Masarykova univerzita, Pedagogická fakulta. Vedoucí diplomové práce: Barbora Vacková. Dostupné z: <https://1url.cz/0K9R8>

LKCOLLAB. *Mind Mapping Online - Bubbl.us* [online]. © 2021 [cit. 2021-11-28]. Dostupné z: <https://bubbl.us/>

MICROSOFT. *Microsoft Teams* [online]. © 2021 [cit. 2021-12-26]. Dostupné z: <https://1url.cz/VzyjI>

MPSV ČR. *Průvodce podáváním žádosti o akreditaci vzdělávacího programu v informačním systému AKRIS* [online]. © 2021 [cit. 2022-01-26]. Dostupné z: <https://1url.cz/TK59V>

MVČR. *Mimořádné opatření Č. j.: MZDR 14601/2021-13/MIN/KAN* [online]. © 2021 [cit. 2022-01-26]. Dostupné z: <https://1url.cz/BK5nn>

MVČR. *NOUZOVÝ STAV – Ministerstvo vnitra České republiky* [online]. © 2021 [cit. 2021-12-26]. Dostupné z: <https://1url.cz/sz2C7>

MZČR. *Mimořádné opatření Č. j.: MZDR 10676/2020-1/MIN/KAN* [online]. 10. 3. 2020 [cit. 2022-01-06]. Dostupné z: <https://1url.cz/IK9at>

NÚV. *Další vzdělávání* [online]. © 2021–2022 [cit. 2021-12-26]. Dostupné z:
<http://www.nuv.cz/t/dv>

PRAHA ŠKOLSKÁ. *Konference k distančnímu vzdělávání 2021 - Živé vysílání |Den 1|*.
In: Youtube [online]. 23. 6. 2021 [cit. 2021-10-21]. Dostupné z: <https://1url.cz/oK9au>

ZLÁMALOVÁ, H. *Distanční vzdělávání a e-learning: Učební text pro distanční studium* [online]. Praha: Univerzita Jana Amose Komenského Praha, 2006.
[cit. 2021-10-21]. Dostupné z: <https://1url.cz/HK9Rn>

ZOOM. *Zoom support* [online]. © 2022 [cit. 2022-01-17]. Dostupné z:
<https://support.zoom.us/hc/en-us>

SEZNAM ZKRATEK

ČR	-	Česká republika
EPALE	-	Electronic Platform for Adult Learning in Europe
ICT	-	Information and Communication Technologies
IT	-	informační technologie
LMS	-	Learning Management System
MPSV	-	Ministerstvo práce a sociálních věcí
MVČR	-	Ministerstvo vnitra České republiky
MŠMT	-	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
PC	-	osobní počítač

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha A – Osnova rozhovoru s lektorem.....	I
Příloha B – Osnova rozhovoru s vedoucí Profesního institutu.....	II
Příloha C – Dotazník: Názory respondentů na kvalitu realizace online kurzů Profesního institutu	III
Příloha D – Myšlenková mapa k návrhu vzdělávacího programu.....	VI
Příloha E – Hodnotící dotazník pro zjištění kvality vzdělávacího programu	VII
Příloha F – Arch splněných úkolů	VIII
Příloha G – Kalkulace vzdělávacího programu	IX
Příloha H – Dotazník: Zjištění zájmu o navržený vzdělávací program.....	X
Příloha I – Udělení souhlasu ke zpracování údajů ke studijním a výzkumným účelům	XII
Příloha J – Udělení souhlasu ke zpracování údajů ke studijním a výzkumným účelům	XIII
Příloha K – Udělení souhlasu ke zpracování údajů ke studijním a výzkumným účelům	XIV
Příloha L – Udělení souhlasu ke zpracování údajů ke studijním a výzkumným účelům	XV

Příloha A – Osnova rozhovoru s lektorem

1. Jak jsi na tom se zdatností v ICT (informační a komunikační technologie)?
2. Zlepšila se tvá zdatnost v ICT po dvou letech online kurzů?
3. Vedla si kurzy v online formě i v jiných institucích mimo Profesní institut?
 - a. pokud ano, prosím o srovnání
4. V čem vidíš rozdíl jako lektor v prezenční a distanční formě kurzu?
5. V čem vidíš výhody online formy?
6. Čeho si při online kurzu ceníš v Profesním institutu?
 - a. na příklad příprava před kurzem;
 - b. nebo technická podpora (nemusíš technické problémy řešit ty);
 - c. a podobně.
7. Jsou témata kurzů, která by se těžko překlápěla do online formy?
8. Vidíš rozdíl mezi tvým prvním a posledním online kurzem v Profesním institutu?
 - a. V čem jsme se změnil/zlepšili?
9. Na co jako lektor musíš více zaměřovat svou činnost v online formě?
 - a. na příklad kontakt s účastníky;
 - b. nebo udržení pozornosti účastníků;
 - c. a podobně.

Příloha B – Osnova rozhovoru s vedoucí Profesního institutu

1. Vidíš rozdíl mezi prvním a posledním realizovaným online kurzem v Profesním institutu?
 - a. V čem jsme se změnil/zlepšili?
2. V čem vidíš rozdíly jako realizátor v prezenční a distanční formě kurzu?
3. V čem vidíš výhody online formy?
4. Jsou témata kurzů, která by se těžko překlápěla do online formy?
5. Na co jako lektor musíš více zaměřovat svou činnost v online formě?
 - a. na příklad kontakt s účastníky;
 - b. nebo udržení pozornosti účastníků;
 - c. a podobně.
6. Na to jako realizátor musíš dávat pozor při online kurzu, na co je třeba myslet?
7. Jaká jsou specifika technické podpory v Profesním institutu?
8. Máš nějaké typy pro online kurzy z vlastní zkušenosti
 - a. pro lektora;
 - b. pro realizátora;
 - c. pro účastníka.

Příloha C – Dotazník: Názory respondentů na kvalitu realizace online kurzů Profesního institutu

Názor na online kurz Profesního institutu

Vážení účastníci našeho online kurzu,

dovolte mi, abych Vás požádala o vyplnění tohoto krátkého a anonymního dotazníku, který bude sloužit pro mou bakalářskou práci s názvem "Distanční vzdělávání sociálních pracovníků Profesním institutem na Jahodovce - Vyšší odborné škole sociálně právní".

Velice děkuji za Váš čas.

Petra Kolínská, asistentka Profesního institutu a studentka Univerzity Jana Amose Komenského.

***Povinné pole**

1. Zúčastnil/a jste se v posledních 12 měsících online kurzu pro sociální pracovníky Profesního institutu? *****
 - Ano
 - Ne

2. Využil/a jste možnost testovacího připojení den před kurzem? *****
 - Ano
 - Ne

3. Bylo pro Vás důležité zúčastnit se testovacího spojení? *****
 - Ano
 - Ne
 - Neúčastnil/a jsem se

4. Pokud jste měl/a v průběhu kurzu technické potíže, řešil/a jste problém s Profesním institutem? *****
 - Ano
 - Ne
 - Neměl/a jsem potíže

5. Pokud jste řešil/a jste problém s Profesním institutem, byl/a jste spokojen/a s přístupem osoby, která Vám s řešením pomáhala? *

- Ano
- Spíše ano
- Spíše ne
- Ne
- Neměl/a jsem potíže, nekontaktoval/a jsem Profesní institut

6. Byly Vám poskytnuty před kurzem elektronické materiály? *

- Ano
- Ne

7. Používal lektor při kurzu prezentace? *

- Ano
- Ne

8. Pomáhaly Vám prezentace se lépe soustředit na téma kurzu? *

- Ano
- Spíše ano
- Spíše ne
- Ne
- Lektor prezentaci neměl

9. Dbal lektor na pauzy pro odpočinek? *

- Ano
- Spíše ano
- Spíše ne
- Ne

10. Využíval lektor aktivizační techniky pro zlepšení Vaší aktivity nebo soustředění?
(např. vyzývání k dialogu, zábavné prvky, řešení vzorového problému apod.)? *

- Ano
- Spíše ano
- Spíše ne
- Ne

11. Pokud lektor aktivizační techniky využíval, byl pro Vás kurz příjemnější? *

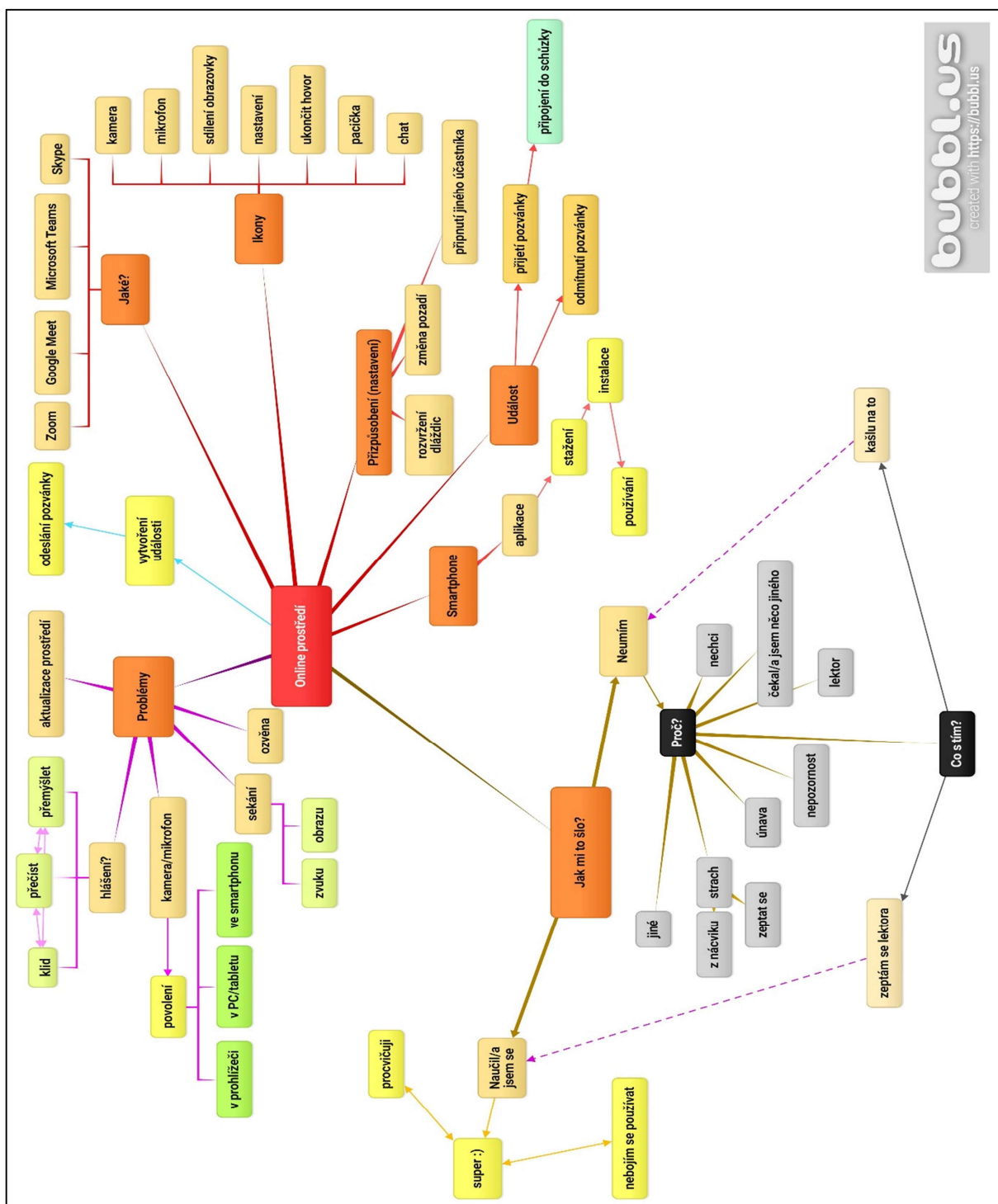
- Ano
- Spíše ano
- Spíše ne
- Ne
- Lektor aktivizační techniky nepoužíval

12. Jak celkově hodnotíte technické zajištění kurzu? (Neberte prosím v úvahu obsahovou náplň kurzu) *

- Naprosto spokojen/a
- Celkem spokojen/a
- Celkem nespokojen/a
- Naprosto nespokojen/a

Příloha D – Myšlenková mapa k návrhu vzdělávacího programu

Obrázek 1: Myšlenková mapa k návrhu kurzu

bubbl.us
created with <https://bubbl.us>

Zdroj⁷³

⁷³ Autorka práce, 2022 (vlastní šetření)

Příloha E – Hodnotící dotazník pro zjištění kvality vzdělávacího programu

Název vzdělávací akce:	Online vzdělávání pro začátečníky
Datum a místo akce:	28. 1. 2022, Jahodovka - Vyšší odborná škola sociálně právní, Jahodová 2800/44, Záběhllice, 106 00 Praha 10

Za účelem vyhodnocení kvality proběhlé vzdělávací akce Vás žádáme o její zhodnocení. Vyplněním a zodpovězením následujících otázek přispějete k zachování a případně i ke zlepšení úrovně vzdělávání. Prosíme o zakroužkování jedné z možností na škále 1–4.

1. Bylo pro Vás téma vzdělávací akce dostatečně obsáhlé?

1 – ano	2 – spíše ano	3 – spíše ne	4 – ne
---------	---------------	--------------	--------

2. Jak celkově hodnotíte srozumitelnost výkladu přednášející/ho?

1 – zcela vyhovující	2 – vyhovující	3 – dostatečná	4 – nedostatečná
----------------------	----------------	----------------	------------------

3. Jak hodnotíte organizační zajištění vzdělávací akce?

1 – zcela vyhovující	2 – vyhovující	3 – dostatečné	4 – nedostatečné
----------------------	----------------	----------------	------------------

4. Jak hodnotíte technické zajištění vzdělávací akce (technické vybavení, výukové prostory apod.)?

1 – zcela vyhovující	2 – vyhovující	3 – dostatečné	4 – nedostatečné
----------------------	----------------	----------------	------------------

5. Domníváte se, že využijete získané poznatky v praxi?

1 – ano	2 – spíše ano	3 – spíše ne	4 – ne
---------	---------------	--------------	--------

6. Splnila vzdělávací akce Vaše očekávání?

1 – ano	2 – spíše ano	3 – spíše ne	4 – ne
---------	---------------	--------------	--------

7. Kde jste se o nás dozvěděli?

web Profesního institutu	Facebook	Google	Seznam.cz	e-mailová nabídka	doporučení, jiné
--------------------------	----------	--------	-----------	-------------------	------------------

8. Prostor pro Vaše náměty a komentáře.

--

Děkujeme Vám za vyplnění hodnotícího dotazníku.

Kurz: Online vzdělávání pro začátečníky

Arch splnění praktického nácviku

Pořadové číslo	Účastník	Přijetí pozvánky	Připojení do schůzky	Zápis jména do chatu	Ohlášení se mikrofonem	Zapnutí kamery	Připnutí mluvčího	Sdílení obrazovky
1								
2								
3								
4								
5								
6								
7								
8								
9								
10								
11								
12								

Datum konání kurzu:

Podpis lektora:

Příloha G – Kalkulace vzdělávacího programu

Počet vyučujících lektorů: 1

Počet účastníků: 12

Položka		Předpokládané náklady v Kč
Celkové náklady na lektory		2850
z toho	Hodinová odměna pro 1 lektora včetně odvodů	550
	Ubytování lektorů	0
	Stravování a doprava lektorů	100
Náklady na učební texty		150
Stravné za jednoho účastníka		50
Režijní náklady (organizační pracovníci, pronájem učebny, propagace)		4000
Náklady celkem		7600
Poplatek za 1 účastníka		850

Příloha H – Dotazník: Zjištění zájmu o navržený vzdělávací program

Kurz „Online vzdělávání pro začátečníky“

Vážení účastníci našeho kurzu,

dovolte mi, abych Vás požádala o vyplnění tohoto krátkého a anonymního dotazníku, který bude sloužit pro mou bakalářskou práci s názvem "Distanční vzdělávání sociálních pracovníků Profesním institutem na Jahodovce - Vyšší odborné škole sociálně právní". Tímto dotazníkem zjišťuji, zda by měli respondenti zájem o navržený kurz pro zvýšení digitálních kompetencí.

Pokud byste k mé bakalářské práci nebo k tomuto kurzu měli jakékoli dotazy, můžete mě kontaktovat na e-mailu petra.kolinska@vossp.cz.

Velice děkuji za Váš čas.

Petra Kolínská, asistentka Profesního institutu a studentka Univerzity Jana Amose Komenského.

***Povinné pole**

Kurz „Online vzdělávání pro začátečníky“

Tento jednodenní prezenční kurz je určen pro všechny, kteří se chtějí účastnit online kurzů, nebo chtějí více rozumět tomu, jak online kurz probíhá (např. rodiče, jejichž dítě má distanční výuku). Předpokladem pro účast na kurzu je alespoň základní znalost práce na PC a užívání internetu. Kurz je koncipován tak, aby každému účastníkovi byla věnovaná individuální podpora lektora.

V rámci kurzu se seznámíte s nejčastěji využívanými online prostředími – Google Meet, Microsoft Teams, Zoom a Skype.

Zorientujete se v postupu, jak se do uvedených prostředí přihlásit, jak správně nastavit webový prohlížeč pro přenos zvuku i obrazu a naučíte se používat základní ikony v online prostředích.

Nedílnou součástí kurzu je praktický nácvik základních dovedností pro plnohodnotnou účast v distančním kurzu nebo výuce.

Na kurz si můžete přinést vlastní notebook, aby vám byl nácvik příjemnější (není to však nutností).

Čemu budete rozumět:

- nejpoužívanějším online prostředím,
- postupu přijetí pozvánky,
- nastavení kamery a mikrofonu,
- významu jednotlivých ikon v prostředí,

Co se naučíte:

- přijmout pozvánku na schůzku,
- připojit se ke schůzce,
- napsat do chatu,
- přizpůsobit si prostředí schůzky,
- nasdílet obrazovku,
- řešit nejčastější problémy v online prostředí schůzek.

Délka: 5 výukových hodin

Cena: 850 Kč

Jedná se o neakreditovaný vzdělávací program.

1. Měl/a byste zájem o takový kurz? *

- Ano
- Ne
- Možná

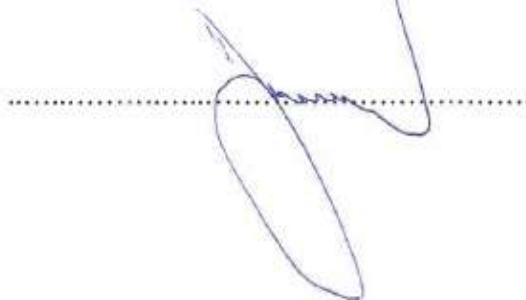
Příloha I – Udělení souhlasu ke zpracování údajů ke studijním a výzkumným účelům

Udělení souhlasu ke zpracování údajů ke studijním a výzkumným účelům

Udělují Petře Kolínské souhlas se zpracováním údajů týkajících se činnosti Profesního institutu ke studijním a výzkumným účelům v rámci bakalářské práce na Univerzitě Jana Amose Komenského.

V Praze dne 1. listopadu 2021

Ing. Mgr. Iveta Turková, MBA
vedoucí Profesního institutu

Udělení souhlasu ke zpracování osobních a citlivých údajů

Podle zákona č.101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů, ve znění pozdějších předpisů, uděluji Petře Kolínské souhlas se zpracováním svých osobních údajů ke studijním a výzkumným účelům, poskytnutých v rozhovoru v rámci bakalářské práce na Univerzitě Jana Amose Komenského.

Souhlasím, že jsem byla obeznamenána se zachováním důvěrnosti a anonymity v bakalářské práci.

V Praze dne 23. listopadu 2021

Mgr. Andrea Michalcová

.....

Příloha K – Udělení souhlasu ke zpracování údajů ke studijním a výzkumným účelům

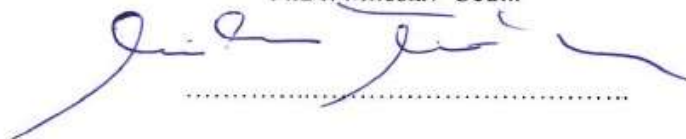
Udělení souhlasu ke zpracování osobních a citlivých údajů

Podle zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů, ve znění pozdějších předpisů, uděluji Petře Kolínské souhlas se zpracováním svých osobních údajů ke studijním a výzkumným účelům, poskytnutých v rozhovoru v rámci bakalářské práce na Univerzitě Jana Amose Komenského.

Souhlasím, že jsem byla obeznámena se zachováním důvěrnosti a anonymity v bakalářské práci.

V Praze dne 23. listopadu 2021

PhDr. Miloslav Čedík

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Miloslav Čedík', is written over a horizontal dotted line. The signature is fluid and cursive.

Udělení souhlasu ke zpracování osobních a citlivých údajů

Podle zákona č.101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů, ve znění pozdějších předpisů, uděluji Petře Kolínské souhlas se zpracováním svých osobních údajů ke studijním a výzkumným účelům, poskytnutých v rozhovoru v rámci bakalářské práce na Univerzitě Jana Amose Komenského.

Souhlasím, že jsem byla obeznámena se zachováním důvěrnosti a anonymity v bakalářské práci.

V Praze dne 23. listopadu 2021

Ing. Mgr. Iveta Turková, MBA

BIBLIOGRAFICKÉ ÚDAJE

Jméno autora: Petra Kolínská

Obor: Andragogika

Forma studia: kombinované studium

Název práce: Distanční vzdělávání sociálních pracovníků Profesním institutem na Jahodovce - Vyšší odborné škole sociálně právní

Rok: 2022

Počet stran textu bez příloh: 61

Celkový počet stran příloh: 15

Počet titulů českých použitých zdrojů: 8

Počet titulů zahraničních použitých zdrojů: 2

Počet internetových zdrojů: 28

Vedoucí práce: PhDr. Bohumír Fiala